

V četrtek, 30. avgusta, je predsednik KPO SOZD Iskra Boris Lasič sklical kolegij glavnih direktorjev naših delovnih organizacij. V uvodni besedi je opozoril, da je potrebno septembra zaključiti strokovno razpravo o programu Iskra 2000, da bi potem le-ta lahko šel v javno obravnavo.

V prvi točki so navzoči obravnavali ekonomski položaj v Iskri s poudarkom na izgube v naših posameznih delovnih organizacijah. Zoran Polić je najprej dejal, da so poročilo o polletnem poslovanju vsi že dobili, zato o njem ni podrobneje govoril. Dejal je, da se kljub vsem težavam ugoden trend poslovanja nadaljuje, le materialni stroški naraščajo prehitro. Kljub vsemu temu smo v prvem polletju lahko zabeležili samo 2% realno rast dohodka, medtem ko čisti dohodek realno pada že od leta 1981. Po njegovi oceni bomo v letošnjem letu ustvarili za 132 milijard novih dinarjev celotnega prihodka, pri čemer je zlasti opozoril na rast akumulacije. Ob koncu je dejal, da bodo septembra pripravili delovni osnutek dolgoročnega plana Iskre.

Za njim je direktor Iskrine interne banke Fabio Škobac jedrnat in stvarno prikazal finančni položaj, ki nikakor ni najboljši. Opozoril je, da se bo zmanjšala pravica razpolaganja z devizami s 47% na 40%, kar bo seveda še bolj otežilo uvoz potrebnih reprodukcijskih materialov in sestavnih delov. Še posebej pa je opozoril na nenormalno visoke zaloge v Iskri, ki hudo bremenijo finančno sposobnost in likvidnost tako naših DO kot celotne Iskre.

Ko je Boris Lasič ocenjeval ekonomski položaj v Iskri, je menil, da so visoke zaloge izključno naša notranja, lastna

zadeva, glede odgovornosti pa je poudaril, da je treba oceniti posamično odgovornost, zlasti pri zgubaših pa je treba oceniti vodstvene kadre, njihovo delo in napore, kajti prikrivanje podatkov, pristanske ocene in podobno samo slabša položaj in v zvezi s tem delovnih kolektivih. Opozoril je še na prehajanje kadrov v Iskri iz DO v drugo DO, kjer je treba to urediti fair in tovariško v obojestransko korist.

O problematiki cen je spregovoril Franc Vreček, medtem ko je Peter Cuderman poročal o sedemmesečni zunanjetrgovinski menjavi Iskre. V sedmih mesecih letošnjega leta je Iskra izvozila za 122 milijonov dolarjev blaga ter tako s 46% izpolnila letošnji plan izvoza. Konvertibilni izvoz je bil nekoliko višji, dosegel je 51% letnega plana. Pri tem je opozoril, da je treba brezpogojno izpolniti dobavo blaga za dogovorjena naročila. Pri tem je poudaril, da so za izvoz potrebni kvalitetni, moderni proizvodni programi, saj znamo izdelati zanimiv izdelek za zahtevna tržišča, nikakor pa ga potem ne znamo vključiti v redno proizvodnjo. Hkrati s tem pa je tudi tesno povezano vprašanje kvalitete naših izvoznih izdelkov in prizadevanja si moramo, da bi bilo čim manj reklamacij inozemskih kupcev našega blaga.

Ob koncu so spregovorili še o bližnji tradicionalni zunanjetrgovinski konferenci Iskre, ki naj bi bila ob koncu oktobra letos. To pot nameravajo konferenco pripraviti na novih osnovah, predvsem naj bi bil plan izvoza za prihodnje leto pripravljen že pred konferenco, ki pripravam na konferenco pa bodo pritegnili tudi vse naše DO, ki naj bi tako po strokovnih načelih in tržnih pobudah prispevale, da bi bila konferenca čim bolj pripravljena in s tem seveda tudi uspešna.

D.Ž.

»Kombinat EAW in Iskra uspešno sodelujeta

Prihodnost sodelovanja med Iskro in vzhodnonemškimi partnerji je v elektriki in posodabljanju izdelkov iz sedanjega kooperacijskega programa v klasični tehniki.

Poročali smo že, da je Iskra te dni podpisala pogodbo z vzhodnonemškima kombinatom Elektro-Aparate-Werke iz Berlina in Keramische Werke iz Hermsdorfa ter Zunanjo trgovsko organizacijo AHB Heimeleer iz Berlina o obojestranski menjavi v prihodnjem letu v višini 9,64 milijona klirinskih dolarjev. Slovesnost ob pod-

pisu te pomembne pogodbe smo izkoristili tudi za krajši pogovor z namestnikom generalnega direktorja kombinata EAW Wernerjem Schmutzlerjem.

Sodelovanje med Iskro in kombinatom Elektro-Aparate-Werke iz Berlina sega v leto 1957, edino vprašanje, ki smo ga postavili uglednemu gostu pa se je nanašalo na oceno dosedanjih odnosov in načrtov za prihodnje. Werner Schmutzler je dejal tole: »Odločilno za te odnose je, da smo s pomočjo znanstveno-tehničnega sodelovanja prišli do ekonomske realizacije — do medsebojne kooperacije. V okviru tega sodelovanja je naš kombinat popolnoma odvisen od Iskrinih dobav treh izdelkov — krnilnih kontaktorjev, paketnih stikal in instalacijskih odklopnikov, po drugi strani dobavlja EAW Iskri določene kontaktorje, močnostna stikala, odklopnike in paleta drugih stikal, ki jih Iskra ne izdeluje, kot tudi varovalne avtomate.

To sodelovanje omogoča obema partnerjema bolj ekonomično proizvodno, hkrati pa dosegamo koncentracijo razvojno-raziskovalnih kadrov na manjšem številu izdelkov. Srž kooperacije je prav v koncentraciji znanja in pa seveda v omenjeni delitvi programa in s tem v večji serijski proizvodnji posameznih izdelkov.

Posebno pomembna se mi zdijo stalna srečanja in dogovarjanja strokovnjakov iz našega kombinata in iz Iskre, na katerih izmenjujejo izkušnje, ocenjujejo minulo delo in iščejo sodobnejše metode in sodobnejše izdelke. Žal prav na tem področju še nismo izkoristili vseh možnosti.

Glede drugega dela vašega vprašanja o prihodnosti odnosov med EAW in Iskro moram poudariti, da se bomo morali poleg klasičnih kooperacijskih izdelkov, »najti« tudi na področju elektrike, kompjuterske tehnike, signalnovarnostnih naprav, in tako dalje. Prihodnost tega sodelovanja je v elektriki in v elektronskih izvedbah naprav, ki jih zdaj izdelujemo v klasični tehniki. Prav EAW začena zdaj z novo vrsto stikal, bimetalnih relejev, instalacijskih odklopnikov, tokovnih zaščitnih stikal in vakuumskih kontaktorjev in močnostnih stikal.

Ob koncu bi še rad poudaril, da predstavlja sodelovanje med EAW in Iskro tudi na državniški ravni stabilizacijo medsebojnih odnosov in pa vzgled, kako bi morali sodelovati tudi na drugih področjih.

Lado Drobež

Številka 33 — Leto XXIII — 8. september 1984

POSVETOVANJE IZVRŠNIH ORGANOV DS POGLOBITI IN POŽLAHTNITI DELEGATSKI SISTEM

Predsednik delavskega sveta SOZD Iskra Janez Kern je pred bližajočim se zasedanjem DS SOZD Iskra sklical predsednike in namestnike izvršilnih organov DS SOZD Iskra na sestanek v PPC v Ljubljani z namenom, da bi se dogovorili o programu in načinu dela izvršilnih organov.

Ze dlje ugotavljamo, da delegatski sistem ne le v okviru Iskre, ampak v vsej naši družbi, kljub teoretičnim domišljenim zasnovam in smernicam, še ne deluje dovolj uspešno. Tudi delegatska baza, žal še prevečkrat le formalno potrjuje pobude in sklepe izvršilnih in poslovnih organov.

Podobno velja tudi za delegatsko bazo v Iskri. Kako izboljšati in aktivirati dejavnost delegatske baze, ki prav preko izvršilnih odborov lahko direktno in z lastnimi pobudami vpliva na odločanje in sklepe delavskega sveta TOZD Iskra, je bilo centralno vprašanje tega sestanka, ki je bil v četrtek, 6. t.m..

Samoupravne odločitve danes vedno morajo biti trasirane v smeri ki zagotavlja nadaljnji razvoj Iskre, je menil Janez Kern. Ker se bodo realni pogoji zaostrovali, je delo še odgovornejše. Dolžnost in naloga DS je zato zagotoviti odločanje v enotnih pogojih.

Opredeliti je potrebno, kako naj delo organov poteka, kaj je njihov prispevek, da bo odločitev na DS vedno le volja vseh združenih delavcev Iskre in rezultat dolgoročne naravnosti in usmerjenosti razvoja Iskre. Pomembna je tudi vloga DPO, saj je delovanje teh

organov ogledalo delovanja DS in njegovih organov.

Pavle Gantar pa je menil, da so izvršilni organi tesno povezani v svojem delu z DS. Ta povezava je nujna za odločanje DS. Zaostrena gospodarska gibanja terjajo zavzeto in odgovorno delovanje vseh subjektivnih dejavnikov našega samoupravnega socialističnega samoupravljanja na vseh ravneh odločanja. Zato je pomembno demokratično odločanje v okviru SOZD in je tudi v interesu širše družbe. Interesi SOZD se vsklajujejo prav preko delegatskega sistema. Pogosto se žal pre-

POGOVOR Z DUŠANOM PIRCEM

Premalo poznamo pomen in vlogo Zastopstev v Iskri

Zmotno je mnenje nekaterih v Iskri, da sta pomen in vloga Zastopstev le v dopolnjevanju Iskrinega programa, odraz takšne miselnosti pa je to, da Iskrine tovarne vse premalo izkoriščajo številne prednosti Zastopstev kot dejavnosti, ki lahko pripomore k uspešnejšemu vključevanju Iskre v mednarodno delitev dela, k hitrejšemu osvajanju novih programov, med drugim pa tudi k bolj zanesljivim in bolj varčnim poslovnim odločitvam.

Zastopniško dejavnost smo kot pomemben poslovni element uvedli v Iskri v 60 letih, do danes pa je ta dejavnost omogočila Iskri več uspešnih poslovnih povezav s tujimi partnerji. TOZD Zastopanje tujih firm, kot je njen uradni naziv, vodi direktor Dušan Pirc, v njej pa je trenutno skoraj 70 zaposlenih, predvsem komercialistov. Ne bo odveč, če v tej »osebni izkaznici« omenimo tudi to, da so komercialiste v Zastopstvih izbirali tudi tuji principal, po njihovih mednarodnih kriterijih.

Pogovor z Dušanom Pircem, enem dolgoletnih vodilnih delavcev v Iskri, se je nanašal izključno le na vprašanje kaj lahko storijo Zastopstva, da bi Iskra še odločneje stopila na pot mednarodnih proizvodnih in tržnih povezav. Sodelovanje med Zastopstvi in Iskrinimi proizvodnimi organizacijami je bilo v minulih letih daleč pod možnostmi, seveda z nekaterimi izjemami, ki pa so Iskri še kako koristile, kot na primer sodelovanje z BTM, CDC, Girmijem in še in še bi lahko naštevali.

Prav zato, ker so Iskrine tovarne vse premalo izkoriščale prednosti Zastopstev in njenih povezav s številnimi svetovnimi vodilnimi firmami, so se v Zastopstvih pogosto odločali in to kar na lastno pest, za posebne akcije približevanja njihove dejavnosti Iskrinim proizvodnim organizacijam.

»Povsem zmotno je mnenje nekaterih v Iskri, da je vloga Zastopstev le v dopolnjevanju Iskrinega programa.« poudarja Dušan Pirc. »Takšno stališče je povsem v nasprotju s številnimi uspehi, ki jih je Iskra že dosegla v sodelovanju s tujimi partnerji, in to firmami, ki jih na jugoslovanskem tržišču zastopa prav naša temeljna organizacija, torej Iskra. Prav zaradi te zastopniške dejavnosti imajo te firme povsem drugačen odnos do Iskre, mi pa bi morali to bolj izkoristiti ter se tako hitreje in enostavneje vključevati v mednarodno delitev dela.

V mnogih Iskrinih organizacijah se srečujejo s problemom prestrukturiranja proizvodnega programa. Za tak korak je seveda potrebno znanje — poznavanje tržišča, sposobnost hitrega razvoja novih izdelkov in čimprejše proizvodnje, pri vseh teh elementih pa

lahko Zastopstva preko stikov s tujimi partnerji pomagajo k hitrejšemu reševanju določenih vprašanj in problemov. V okviru svoje dejavnosti lahko Zastopstva s pomočjo pristnih odnosov s tujimi partnerji dobijo številne podatke o gibanjih na svetovnem trgu — o potrebah tržišča, o razvoju novih izdelkov, o zahtevani kakovosti, pa ceni, uporabljeni tehnologiji, če naštejemo nekatere elemente.

Direktor Dušan Pirc se je dotaknil tudi številnih drugih prednosti, ki jih prinaša to sodelovanje. Naj naštejemo samo nekatere: prenos orodij in tehnologije brez licence, osvajanje določenega izdelka s tem, da nam tuji partner v začetku pošilja določene sestave in podsestave, s tem, ko nam je prepustil proizvodnjo določenega izdelka, pa nam je omogočil tudi izvoz.

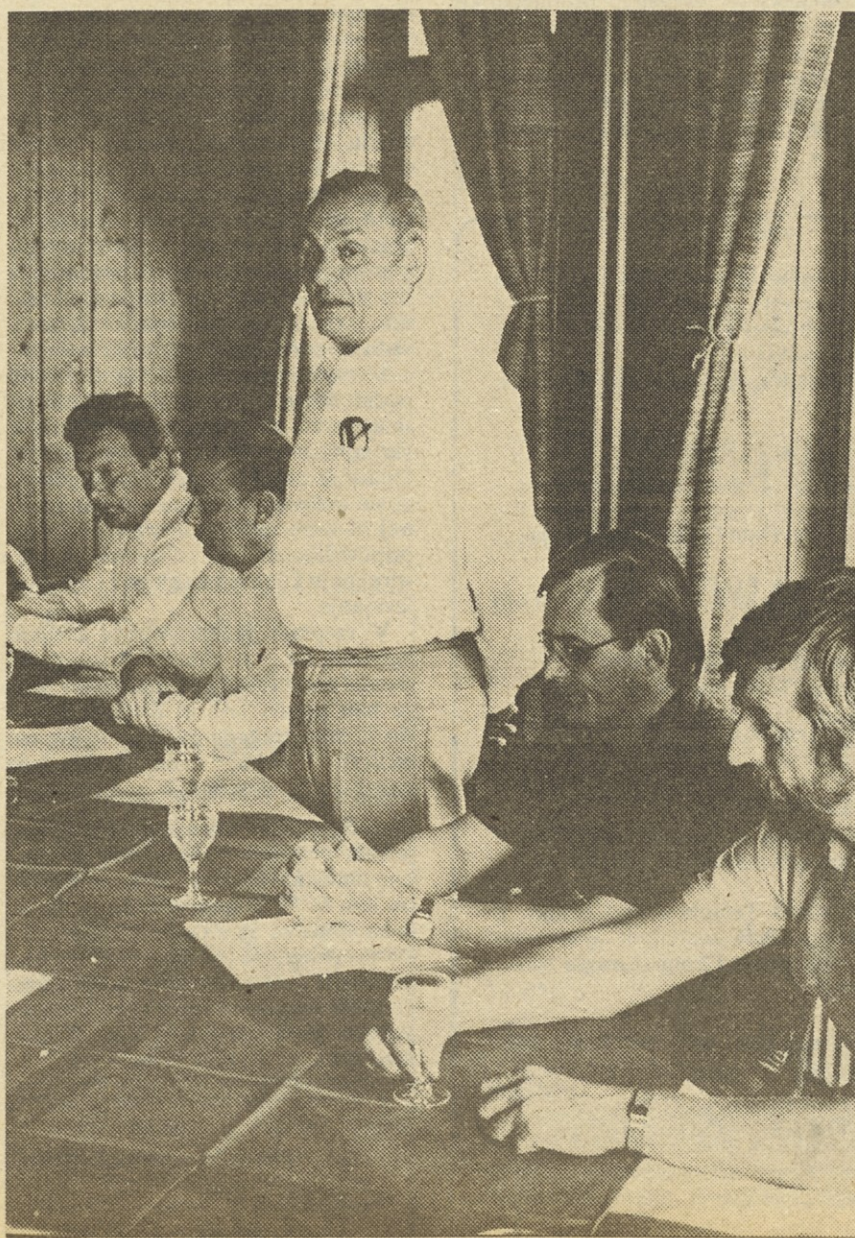
Prav na področju prenosa tehnologije imamo v Iskri več uspešnih primerov. Tako je na pobudo Zastopstev prišlo do zavidne poslovne povezave na področju mikroelektronike, ko je na primer principalova tovarna mikroelektronike odstopila proizvodnjo enega

(Nadaljevanje na 2. strani)

Kar je ugodno, še ni usodno

To drži pa čeprav je potrebno spremeniti le črko g v črko s in se ugodno spremeni v usodno. Tako tudi pogodba, ki jo je ISKRA DELTA sklenila z ameriškim partnerjem, o čemer smo pisali v članku BODO ENI LASTOVKI SLEDILE ŠE DRUGE, ni usodna ne za ameriškega partnerja ne za ISKRO DELTO temveč je le UGODNA. Do napake je prišlo med pretipkavanjem v tiskarni in to delno zaradi nepazljivosti delno pa zaradi navajenosti na točkasto pisavo našega tiskalnika, ki črko g in črko s izoblikuje precej podobno. Prosimo za razumevanje!

Boris Čerin

Namestnik gen. direktorja Kombinata EAW.

Medsebojno bolj usklajevati razvojne načrte

Na svoji prvi seji, ki je bila preteklo sredo v Ljubljani, je novoizvoljeni odbor za razvojno-raziskovalni program in raziskovalno dejavnost delavskega sveta SOZD Iskra Janeza Kerna, ki je med drugim poudaril pomembnost vloge tega odbora, ki dolgoročno gledano, usmerja razvojno-raziskovalno dejavnost v sestavljeni organizaciji Iskre na podlagi opredelitev v letnih, srednjeročnih in dolgoročnih planskih in drugih dokumentih. Opravljanje teh funkcij je, kot je dejal, delovna dolžnost članov tega odbora in nakazal možnost, da bolj zapleteno problematiko odbor rešuje tudi na ta način, da se bodisi pridruži v razpravah drugim odborom delavskega sveta, ali pa te, druge odbore, vabi na svoje seje.

V naslednji točki je predsednik odbora za razvojni program in raziskovalno dejavnost Ivan Fink posredoval v sprejem predlog za delavski svet SOZD Iskra o delu odbora za preteklo mandatno obdobje 1982-84 ter o delovanju tega odbora in hkrati obrazložil naloge odbora v novem mandatnem obdobju.

V tretji točki dnevnega reda je Štefan Dolhar podal poročilo o razvojno-raziskovalni dejavnosti v SOZD Iskra za leto 1983, ki ga je po obravnavi odbor posredoval delavskemu svetu SOZD Iskra v obravnavo in sprejem s priporočilom, da posamezne delovne organizacije večjo skrb posvetijo zagotovitvi sodobne razvojno-raziskovalne opreme.

Iz poročila je bilo razvidno, da je v SOZD Iskra razvojno-raziskovalna dejavnost postala produkcijski faktor, brez katerega ne bi bilo mogoče več zagotavljati socialne varnosti delavcev. Celotna vrednost vlaganj v RR delo je v letu 1980 znašala 3.646.000.000,00 dinarjev, kar sicer predstavlja povečanje napram letu 1982 za 48 %, kar pa po drugi strani hkrati ni zadovoljivo glede na uradno priznana stopnja inflacije (52 %), četudi pomeni ta številka 14,4 % od dohodka, oz. 4,5 % celotnega prihodka.

Se zlasti so ti podatki zaskrbljujoči, če jih primerjamo z vlaganji v razvojno-raziskovalno delo v zahodnih firmah, kjer so ta vlaganja vsaj dvakrat večja. S tem pa se zagotovo povečuje razkorak, ki ga želimo in tudi moramo v prihodnosti zmanjšati.

Glavni razlog za nedoseganje planov nekaterih delovnih organizacij na tem področju so predvsem omejevanje investicij v razvojno-raziskovalno opre-

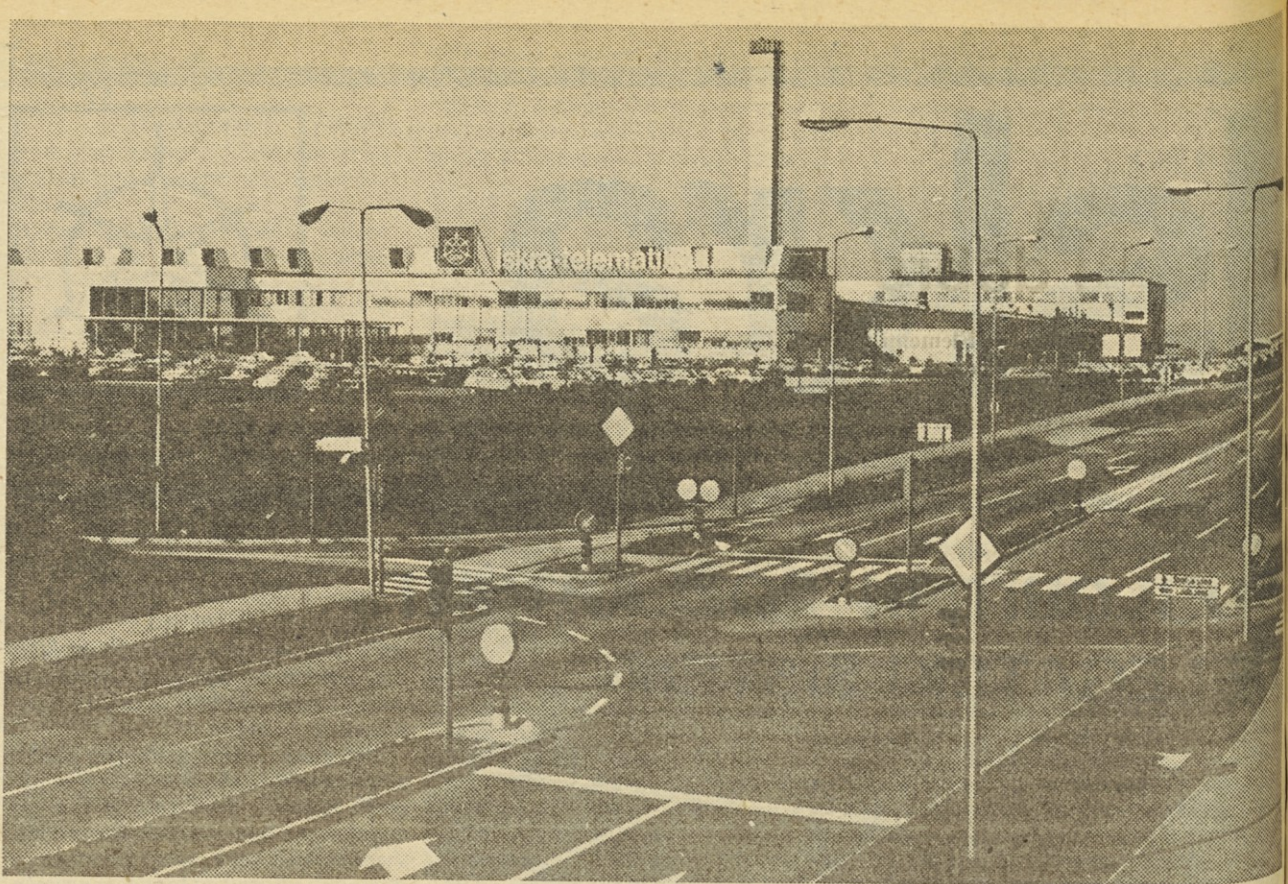
mo, nedoseganje plana kadrov in deloma zakonske omejitve OD. Lastna udeležba Iskre je na tem področju znašala kar 97,6 % teh vlaganj, iz česar sledi, da so se občutno zmanjšali bančni krediti in dotacije razvojno-raziskovalnega sklada. Združenih sredstev za strateško razvojne programe za SOZD Iskra je bilo v tem obdobju 185 milijonov novih dinarjev ali 5,1 % celotnih vlaganj v RR dejavnost.

Ta sredstva so bila usmerjena v 12 strateških razvojnih programov, izvajale pa so jih posamezne delovne organizacije Iskre. Ta sredstva so bila opremljena še z lastnimi sredstvi delovnih organizacij, pa s sredstvi bank in raziskovalnega sklada v višini 66,5 % celotne vrednosti RR nalog.

Glede na to, da si je Iskra zadala za cilj med drugim tudi intenzivno delovanje na tujih tržiščih in nudenje kompletnih sistemov kot osnovno usmeritev, bi za doseg večje integralne učinkovitosti morale medsebojno odvisne Iskrine delovne organizacije bolj usklajevati razvojne načrte, koncentrirati zmogljivosti, optimirati raziskovalne in produkcijske vire ter sredstva, oz., organizirati ustrezen sistem, ki bi odpravil ozka grla, ki zavirajo nadaljnji, uspešnejši razvoj Iskre.

Nosilci znanja so vsekakor kadri. Zato bi jim bilo tudi v bodoče treba posvetiti večjo pozornost. Ne nazadnje tudi kot odraz urejenosti odnosov v razvojno-raziskovalni dejavnosti in njeni vlogi in pomembnosti, ki jo posamezna delovna organizacija tej dejavnosti pripisuje.

Nagrajevanje RR delavcev se, kot smo slišali, kljub že večkrat sprejetim načelnim sklepom samoupravnih in po-

Gospodarske težave Iskre Telematike in kadrovske spremembe v vodstvu delovne organizacije so nekoliko vznemirile širšo javnost, kar ni nenavadno. Zadnji čas je, da se je začel pozitiven proces, ki naj delovno organizacijo postavi na trdnje noge.

Oblikuje se novo vodstvo DO Telematika

Prejšnji teden je delavski svet Iskre Telematike na svoji izredni seji dal razrešnico dosedanjemu glavnemu direktorju Bojanu Klemenčiču. Za vršilca dolžnosti glavnega direktorja je imenoval Vitomirja Osojnika.

Bojan Klemenčič je dobil predčasno razrešnico na lastno željo zaradi prevzema drugih del in nalog v okviru SOZD Iskra (kakor nam je povedal, odhaja kot predstavnik Iskre v Združene države Amerike, v center mikro-računalniške tehnologije »Santa Clara«).

Predsednik delavskega sveta Rudi Vrabec ga je ob odhodu na novo funkcijo povabil, naj še naprej ostane povezan z delavci Iskre Telematike in v skladu s svojim znanjem prispeva k razreševanju problemov delovne organizacije in pri njeni nadaljnji rasti.

Na seji delavskega sveta so bili prisotni tudi predstavniki SOZD Iskra Boris Lasič, Pavle Gantar, Avgust Čiuha in Boris Mužič. Predsednik kolegijskega poslovnega organa SOZD Iskra Boris Lasič je delavskemu svetu predlagal, naj za vršilca dolžnosti funkcije glavnega direktorja imenuje Vitomirja Osojnika. Delegati so predlog enoglasno sprejeli.

Vitomir Osojnik je bil imenovan za vršilca dolžnosti glavnega direktorja Iskre Telematike.

Vitomir Osojnik je po poklicu diplomirani ekonomist. Poznamo ga kot uspešnega finančnega direktorja v nekdanji Iskri Elektromehaniki in kasneje Iskri Kibernetiki. Nazadnje je opravljal funkcijo v kolegijem poslovnem organu SOZD Iskra.

(Nadaljevanje na 3. strani)

Premalo poznamo pomen in vlogo Zastopstev v Iskri

(Nadaljevanje s 1. strani)

od svojih standardnih vezij Iskrini Mikroelektroniki, in to brez licence.

Uspešno sodelovanje Zastopstev z eno od vodilnih svetovnih firm prenosne tehnike koristno uporablja ena od Iskrinih delovnih organizacij, lahko pa bi jih našli še več. Programsko so Zastopstva najbolj povezana z Avtomatikom in Telematiko, vse bolj pa sodelujejo tudi s široko potrošnjo v zadnjem času pa tudi Kibernetiko in drugimi. Ne bo odveč, če tudi zdaj ponovimo, da je prišla pobuda za tesnejše sodelovanje domala v vseh primerih prav s strani Zastopstev.

V teh povezavah, po eni strani med Zastopstvi in vodilnimi svetovnimi firmami, po drugi strani pa med Zastopstvi in proizvodnjo v Iskri pa še zdaleč ne gre, če lahko temu tako rečemo, le za pretok informacij ali pa na primer prenos tehnologije in orodij: »Iskra si je v srednjeročnem in dolgoročnem programu začrtala tudi prodajo sistemov in kompleksno reševanje problematike kupcev«, poudarja direktor Dušan Pirc, »to pa bomo dosegli lahko hitreje in ceneje tudi tako, da bomo sedanje povezave s tujimi partnerji pripeljali do višjih oblik gospodarskega sodelovanja.«

Lado Drobež

ZASTOPANE FIRME V ISKRI:

TELEKOMUNIKACIJE
Atis — Assman GmbH — ZRN
Dynatech Communications —
FRANCIJA
I. R. E. T. — ITALIJA

in ITT skupin:
Aerospace, Optical Div. — ZDA
Avstria GmbH — AVSTRIJA
Bell Telephone Manuf. Co. —
BELGIJA
Face SPE — ITLIJA

AVTOMATIKA
iz ITT skupin
Standard Elektrik Lorenz AG —
ZRN
Geissler GmbH — ZRN
Erni & Co. Elektroindustrije —
ŠVICA
Amf Overseas Corp. SA —
ANGLIJA
Solari & C. — ITALIJA
Cerberus AG — Zürich

KIBERNETIKA
Bender — GmbH & KG — ZRN
BBC Goerz Electro GmbH —
AVSTRIJA
BBC Metrawat GmbH — ZRN
Eastman Kodak Comp. — NEW
YORK

Zeuschel GmbH & Co. — ZRN
Phywe AG — ZRN
Phischroder GmbH — ZRN
Perles AG — ŠVICA
Schmelter & Claas GmbH —
ZRN

RAČUNALNIŠTVO
Control Data Corporation —
ZDA
Control Data GmbH — Avstria

ŠIROKA POTROŠNJA
Iz skupine ITT

Schaub—Lorenz — ZRN
Greatz Vertiebsg. MbH — ZRN
Fisher HI—FI Europa — ZRN
Girmi Spa — Italija

ELEMENTI
Iz skupine ITT
Intermetal—Semiconductors —
ZRN
Standard Telephon und Radio
AG — ŠVICA
Components Group Europe —
ZRN

OSTALE
Ampex — ZDA
ITT Gillfilan — ZDA
Mercuria — Češkoslovaška

Kljub izrednim težavam pa je v naši SOZD dotok strokovne periodike vendarle potekal po programu, medtem ko je bila nabava novih knjig znano okrnjena. V času, ko je vse težje financirati mednarodne stike, bo seveda potrebno storiti vse, da se ta vir informacij še naprej dopolnjuje in obnavlja.

Vsekakor pa poseben poudarek velja dejstvu, da so v Iskrinih delovnih organizacijah razvili v tem obdobju preko 400 novih izdelkov (tu gre za družine izdelkov, za nove ali renovirane izdelke in za obsežnejše podskelepe in enote). Za izvirne in tehnične izboljšave na področju elektrooptike, merilne-regulacijske in zaščitne tehnike ter avtomatizacije tehnološke opreme je v preteklem obdobju prejelo 34 avtorjev 7 nagrad sklada Borisa Kidriča, dodeljena pa je bila tudi nagrada za življenjsko delo, kar potrjuje, da je med našimi razvojno-raziskovalni delavci vrsta izredno uspešnih raziskovalcev.

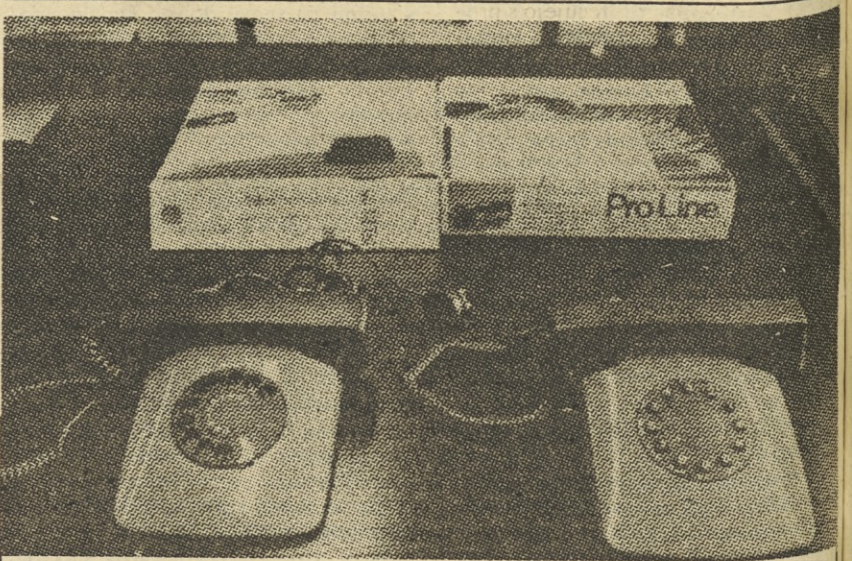
V naslednji točki je Stane Jenko podal odboru obrazložitev predloga sklepov VII. internega posvetovanja o razvojno-inovacijski problematiki. Odbor je predlog sprejel in ga posredoval delavskemu svetu s predlogom, naj bi vsem delovnim organizacijam priporočil, da jih obravnavajo in sprejmejo konkretne sklepe za njihovo izvajanje.

V razpravi je odbor med drugim ugotovil, da se zaključki vseh dosedanjih posvetovanj ne realizirajo, kot je bilo predvideno in priporočil, področnemu kolegiju za RR dejavnost SOZD Iskra, naj pregleda rezultate dosedanjih priporočil.

Naslednja točka dnevnega reda je zajemala prilagoditve splošnim povišanim obrestnim meram. Odbor je določil ob tem še 12 % nadomestilo za združena sredstva SOZD za strateške razvojne programe in tako izenačil to nadomestilo z nadomestilom za združena sredstva rezerv, nadomestilom za neustrezna ali nenamensko uporabljena sredstva pa zvišal od 12 na 35 %.

V 6. točki dnevnega reda je odbor najprej odobril 37 razvojno-razisko-

(Nadaljevanje na 3. strani)

Telefone kradejo, mar ne?

V Združenih državah Amerike so te dni začeli prodajati telefonske aparate tvrdke Pro Line po 39,5 dolarja kos. To ne bi bilo nič posebnega, kajti telefonski aparat je pač telefonski aparat, če bi ne bil najnovejši ameriški izdelek na las podoben Iskrinemu telefonskemu aparatu iz družine ETA 80. Sicer je res, da se ameriški izdelki razlikujejo od Iskrinega originala le pri številčnici in nekaterih notranjih delih, kar pa nikakor ne more prikriti, da so ameriški oblikovalci dobesedno, po japonski praksi, prekopirali naš originalni dizajn.

Res je, da tu ne moremo storiti prav ničesar, ker v Ameriki pač ne velja zaščita za zunanje oblikovanje ali dizajniranje izdelkov, vendar pa nam kopiranje našega dizajna potrjuje samo eno: Američani so s krajo našega telefonskega aparata iz družine ETA 80 samo potrdili, tako kvaliteto, kot zunanji izgled našega izdelka in to vsekakor ni majhna stvar. Še več, indirektno je to priznanje našemu oblikovalstvu in to prav na področju telekomunikacij, ki se tako hitro in številčno razvija in napreduje na zahodnem tržišču, kjer je tudi konkurenca neumljena in nenehna.

Veseli smo lahko torej ameriške kraje, ki nam potrjuje samo, da imamo tudi pri nas oblikovalce in konstruktorje za oster boj na tržišču, ki prinašajo ne samo nam, ampak tudi svetu tako oblikovane in skonstruirane izdelke, vredne tako kvalitete, da prenesejo največje zahteve in potrebe najzahtevnejšega zahodnega in s tem tudi ameriškega tržišča.

Telefone kradejo, mar ne?

Delovna organizacija IEZE je v prvem polletju dobro poslovala

Delovna organizacija Elementi je v prvih šestih mesecih letošnjega leta prodala doma in na tujem za 3,9 milijarde dinarjev, kar je 78 % več kot v enakem obdobju lani, hkrati pa predstavlja 56 % od načrtovane vrednosti. IEZE je bila uspešnejša predvsem pri prodaji domačim kupcem, toda tudi izvozni rezultati so v okviru načrtovanih.

Gotovo ni treba posebej poudarjati, da se je Iskrina delovna organizacija Elementov v letošnjem prvem polletju srečevala s podobnimi problemi kot drugi kolektivi v Iskri — z uvozom, likvidnostjo, z izterjavami, zalogami, oblikovanjem cen in še bi lahko naštevali. Dražje uvozne surovine so vplivale v Elementih tako na devizno bilanco, kot tudi na proizvodne stroške oz. na porabljena sredstva.

Po posameznih tovarnah so v IEZE poslovali takole:

ELEKTROLITI

Ta mokronoška temeljna organizacija je v prvem polletju povečala obseg proizvodnje v primerjavi z enakim obdobjem lani kar za dobro petino, letni načrt pa je uresničila 52 %.

Pri prodaji svojih izdelkov so bili v Elektrolitih mnogo bolj uspešni na domačem tržišču, pri izvozu pa so imeli nekaj izpadov. Tudi dohodkovno so bili še kar uspešni, v drugem polletju pa bodo namenili več pozornosti predvsem materialnim stroškom, nabavnim vrednostim prodanega materiala in pa izrednim izdatkom.

FERITI

Ta kolektiv z Iskrinega stegenskega kompleksa v Ljubljani je povečal proizvodnjo v primerjavi z enakim obdobjem lani za skoraj polovico, točneje za 41 %. Poleg proizvodnje so imeli tudi vsi elemente delitve celotnega dohodka, prihodka in čistega dohodka nad pričakovanimi.

Podobne zavidne rezultate so dosegli tudi pri izvozu, ki se je v primerjavi z enakim obdobjem lani povečal kar za dobrih tričetrt, letni plan pa so do konca junija uresničili že skoraj 60 %.

Ob tem je treba vsekakor poudariti, da so Feriti v prvem polletju izredno dobro poslovali.

KERAMIČNI KONDENZATORJI

Kolektiv Keko je v prvem polletju krepko presejal načrtovano proizvodnjo, letni plan pa so uresničili kar 67 %. Tudi pri prodaji so imeli uspehe: na domačem tržišču so dosegli že 59 % letnega prodajnega načrta, kar je za dobro tretjino več kot v enakem obdobju lani.

Tudi izvozni rezultati so bili izredno ugodni: lansko realizacijo so v tem obdobju že precej presegli, čeprav so nekoliko pod načrti.

V Keko se še naprej srečujejo s problemom nabave polizdelkov, zaradi česar imajo precej težav pri izpolnjevanju naročil.

KERAMIKA

V ljubljanski Keramiki se tudi letos srečujejo s hudimi problemi, ki so še kako vplivali na njihove proizvodne rezultate. V prvih šestih mesecih so uresničili le 35 % letnega proizvodnega načrta.

Kljub temu so pri prodaji precej presegli lanske letošnje rezultate, in sicer za četrtino, še vedno pa so nekoliko pod načrtom.

V Vižmarjih opozarjajo, da sta pod predvidevanji tudi produktivnost in rentabilnost.

MAGNETI

Lahko rečemo, da so vsi elementi poslovanja te tovarne v letošnjem letu izredno ugodni. Proizvodnjo so precej povečali in že dosegli skoraj 60 % letnega načrta. Precej so presegli tudi izvoz in domačo prodajo.

Morda nekaj števil: letni izvozni načrt so v prvih šestih mesecih dosegli že 87 %, v primerjavi z enakim obdobjem lani pa se je letos izvoz povečal že za šestkrat. Magneti izvažajo predvsem na konvertibilno tržišče.

Porabljena sredstva so v Magnetih rasla hitreje, kot so načrtovali, vendar so zaostajala za rastjo celotnega prihodka. Rezultat tega je uspešno gospodarjenje, saj so načrtovano ekonomičnost presegli za skoraj desetino.

NAPRAVE IN ORODJA

Tudi ta temeljna organizacija je dosegla in presegla načrtovano proizvodnjo.

Struktura celotnega prihodka nam pove, da so se povečali ostali prihodki glede na minulo leto, udeležba prodaje na domačem tržišču pa se je zmanjšala s 15,7 na 13,5 %, vendar pa

darjajo, da bodo, kot vse kaže, dobro delali tudi v drugi polovici leta.

UPORI

Sentjernejski Iskraši so v prvem polletju dosegli že 59 % letnega proizvodnega načrta, v primerjavi z enakim obdobjem lani pa so proizvodnjo povečali kar za 53 %.

Tako v prodaji doma kot v izvozu so precej povečali lanske letošnje številke, oboje za približno dvakrat.

Ugodne rezultate pričakujejo tudi v II. polletju, zlasti v izvozu, seveda pod pogojem, če jim načrtov ne bodo prekrizale kakšne nepredvidene težave, in če ne bodo imeli večjih problemov z nabavo repromaterialov.

HIBRIDNA VEZJA IN POTENCIOMETRI

V HIPOT so v prvih šestih mesecih dosegli točno polovico letnega načrta, precej pa so presegli načrtovano prodajo doma in na tujem.

Sentjernejski poudarjajo, da so glede na pomanjkanje repromaterialov, zlasti izdelkov črne in barvne metalurgije in bazične kemije v prvem polletju kar ugodno poslovali.

INDUSTRIJSKA ELEKTRONIKA

Kostanjevčani s svojim poslovanjem v prvem polletju niso zadovoljni: do konca junija so uresničili 48 % letnega proizvodnega načrta, 41 % načrtovane prodaje doma in 31 % letnega izvoznega načrta.

Kazalca ekonomičnosti in produktivnosti sta nad načrtovanim, produktivnost pa je zaradi nerealiziranega načrtovanega dohodka nekoliko pod planom.

V Kostanjevici na Krki poudarjajo, da je njihov proizvodni program zelo odvisen od uvoza repromaterialov, zato imajo tudi precejšnje probleme s konkurenčnostjo svojih cen. Slabši uspeh v poslovanju v I. polletju so imeli predvsem zaradi precejšnjega izpada izvoznih naročil.

Dr

siljeni nadomestiti s proizvodnjo donosnejših izdelkov. V letošnjem letu so to zlasti sesale enote, za katere so se specializirali že pred leti in so danes po kakovosti na samem svetovnem vrhu. Naročil tujih kupcev ne manjka; ker je tudi cena ugodna, je usmeritev v tako proizvodnjo seveda upravičena.

Osiromašeno domače tržišče, ki se je imelo prav dobro tekočim kooperacijam z renomiranimi tujimi podjetji zahvaliti za dobro ponudbo najmodernejših gospodinjskih aparatov, bo pač moralo potrpeti. Morda se bodo razmere v bodočnosti še kdaj spremenile?

Sedanja značilnost kooperacijskih izmenjav (ne le v Železnikih!) je žal na nižji kakovostni ravni kot pred leti. Namesto delov za aparate dobivajo vse več reprodukcijkega materiala, ki ga na domačem trgu primanjkuje, je predrag in po pravilu še slabe kakovosti.

IZVOZ: V DRUGEM POLLETJU DOHITELJI ZAMUJENO

Prizadevanja, da bi v prvih šestih mesecih izvozili toliko, kot so načrtovali (letni načrt izvoza Tovarne elektromotorjev in gospodinjskih aparatov predvideva skupno 20,7 milijona dolarjev na tuje prodanih izdelkih) niso uspela. Dosegli so dobrih 10 % manj kot bi morali, vendar menijo, da bodo zamujeno še lahko dohiteli v drugem letošnjem polletju.

Vzrok za manjši izvoz od načrtovane tiči zopet v repromaterialu — ne prestopa težave pri dobavljanju na domačem trgu so jih prisilile, da so bakreno žico uvažali, pa še ni zaleglo — tudi drugih materialov, potrebnih za izdelavo elektromotorjev je primanjkovalo.

Poudariti velja, da so prioriteto naloge — proizvodnjo sesalnih enot — dosegli v načrtovanem obsegu. Tudi nedoseganje načrtovanega izvoza pa ne gre jemati kot popoln neuspeh: v prvih šestih mesecih letošnjega leta so namreč izvozili kar za dobro petino več kot v enakem obdobju pred letom dni. Se pomembnejša je strukturna sprememba izvoza: čisti konvertibilni izvoz

so v primerjavi z enakim lanskim obdobjem več kot podvojili — dosegli so indeks 227!

Kakšne težave so imeli v prvi polovici letošnjega leta, pa ilustrira tudi podatek, da so imeli vseskozi »zamrznjena« 2 milijona dolarjev že realiziranega izvoza. Tolikšne so namreč neplačane terjatve še iz leta 1983; tovariši iz Iskra Commerce pač niso uspeli zagotoviti pravočasnega izplačila, ki bi rešilo domala vse devizne zadrege Iskre v Železnikih. Pomanjkanje deviz pa je povzročilo obilo težav pri nabavljanju repromateriala na tujih tržiščih, prekinjene dobave pa so ustavljale proizvodnjo — in tako naprej.

DO PLANSKIH REZULTATOV TUDI Z DELOM REŽIJCEV V PROIZVODNJI

Relativno nizki osebni dohodki so najprej »pokazali zobe« pri povečanju odhajanja delavcev v organizacije, kjer so osebni prejemki višji. Trenutno imajo tako v proizvodnji kar 25 ljudi manj kot so načrtovali, skupno pa jim primanjkuje kar 50 do 100 delavk in delavcev.

Dogovorili so se, da bodo planske cilje dosegli, zato bodo v mesecih do konca leta prisiljeni zaviti rokave in poprijeti za delo v proizvodnji tudi delavci iz režijskih služb.

To je seveda ukrep, ki posebno pri ljubljen ni, vendar pa je nujen. Poleg opravljenega rednega dela še delo na drugem delovnem mestu pa bo seveda zahtevalo mnogo dodatnih naporov in odrekanih vseh zaposlenih. Zanje stabilizacija resnično ni le beseda na papirju!

Nizki osebni dohodki pa so tudi eno od znamenj velikih težav, ki jih povzroča bitka za ohranjanje likvidnosti. Za obresti namenjajo v letošnjem letu že skoraj toliko kot za osebne dohodke, dragi kratkoročni krediti pa še naprej odjedajo težko prisluženo akumulacijo. Drugače žal ne gre, saj tudi njim ne uspe pridobiti več kot slabe polovice potrebnih sredstev za pripravo izvozne proizvodnje.

(Nadaljevanje na 4. strani)

TOZD ELEKTROMOTORJI, ŽELEZNIKI

Prepolovljena proizvodnja

Nezmanjšana proizvodnja gospodinjskih aparatov (v primerjavi z lansko) bi Tovarni elektromotorjev in gospodinjskih aparatov v Železnikih povzročila mesečno 30 do 40 milijonov dinarjev izgube; tolikšen bi bil namreč vreden razkorak med šestevkom proizvodnih stroškov in cenami teh izdelkov, ki bi jih lahko uveljavili na domačem

trgu. Dober gospodar v tako kupčijo seveda ne tišči; tudi v Železnikih so se zato odločili, da nadaljujejo le z minimalno proizvodnjo sicer dobro prodajanih in iskanih aparatov.

Zmanjšana, a vendarle, navzočnost na trgu ima zato v današnjem času strateško vrednost, ki pa je knjigovodsko izražena v rdečih številkah. Izgubo, ki jo ti izdelki prinašajo, pa so seveda pri-

Oblikuje se novo vodstvo DO Telematika

(Nadaljevanje z 2. strani)

V Iskro Telematiko torej ne prihaja kot neznanec in ga zato ni treba na široko predstavljati. Zaželimo mu le uspešen začetek na novem delovnem mestu, ob prvi primerni priložnosti pa ga bomo prosili za razgovor o njegovih

pogledih na sedanje težko gospodarsko stanje delovne organizacije in seveda o načrtih za izboljšanje.

Novi mandator bo do svojega imenovanja za glavnega direktorja Iskre Telematike, o čemer bo delavski svet odločil čez 6 mesecev, opravljal funkcijo skupaj s sedanjim vodstvom delovne organizacije. Hkrati se bo novo vodstvo oblikovalo tako, da se kar najboljše usposobi za učinkovito spreminjanje sedanjega gospodarskega stanja v delovni organizaciji.

»Vodenje delovne organizacije v sedanjih družbenogospodarskih razmerah ni enostavna zadeva,« je dejal Boris Lasič. »Treba bo veliko sodelovanja, veliko razumevanja, če hočemo prebroditi te težke čase. Ocenjujemo, da so problemi obvladljivi, seveda pa bo treba precej časa in dosti naporov, da bodo stvari stekle, kot je treba.«

Kazimir Mohar

Medsebojno bolj usklajevati razvojne načrte

(Nadaljevanje z 2. strani)

valnih nalog ter sredstev zanje, kakor tudi rok dokončanja teh nalog, nato pa določil pogoje vračila in nadomestilo teh sredstev in pooblastil predsednika KPO SOZD Iskra za sklenitev ustreznih pogodb. V nadaljevanju je odbor sprejel še zaključke prevzemnih komisij oz. programskih svetov o pregledu, presoji in prevzemu dokončanih 20 razvojno-raziskovalnih nalog, sofinanciranih iz združenih sredstev SOZD Iskra za strateško-razvojne programe. Odbor je podaljšal tudi pogodbene roke dokončanja šestim RR nalogam.

Nazadnje je odbor obravnaval še informacijo o poslovanju z združenimi sredstvi SOZD za strateško razvojne programe ter sprejel priporočilo, naj področni kolegij za RR dejavnost vso to problematiko obravnava ter zadalžil DSSS, da pripravi ustrezne podatke in predlog rešitev odprtih problemov.

Mak

Posebna ugodnost za Iskraše!

V Iskrini tovarni TV sprejemnikov na Pržanu so za Iskrine delavce pripravili priložnostno prodajo omejenega števila barvnih in prenosnih črno belih TV sprejemnikov pod izjemno ugodnimi pogoji. Napredaj so barvni TV sprejemniki brez daljinskega upravljanja »AZUR« (ekran 56 cm) in prenosni črno beli TV sprejemniki »TRIM« (ekran 31 cm) in JASNA (ekran 44cm).

Vse informacije o nakupu lahko dobite v tovarniški prodajalni ali po telefonu 061-52-161 int. 27 — MARUŠA TOMŠIČ.

Potrebe po sodelavcih

Objave prostih del in nalog v Iskri zbira in ureja Judita Bagon, SOZD Iskra DSSS, Trg revolucije 3, Ljubljana, tel.: 213-213, int.: 25-25. Prijave pošiljajte na naslov, ki je naveden v okviru objave posamezne delovne, oz. temeljno organizacijo. Na tem naslovu prejmete tudi natančnejše informacije o prostih delih in nalogah.

Iskra, Industrija za avtomatiko, n. sub. o., Ljubljana, Stegne 15 b, TOZD Tovarna orodij,

Komisija za delovna razmerja oglašja prosta dela in naloge več rezkalcev

Pogoji: poklicna kovinarska šola, 4 leta delovnih izkušenj, poskusno delo 60 dni, osebni dohodek od 27.800 do 37.000 din. Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev in opisom dosedanjega dela naj kandidati pošljejo v 15 dneh po objavi v kadrovske službe na gornji naslov. Kandidate bomo o izbiri obvestili najpozneje v 30 dneh po končanem zbiranju ponudb.

Iskra Telematika
Industrija za telekomunikacije in računalništvo
Kranj, n. sol. o.

vabi k sodelovanju

diplomirane elektroinženirje — smeri telekomunikacije ali računalništva

za kreativno delo na uvajanju in projektiranju najmodernejših digitalnih komutacijskih sistemov, tako za področje materialne, kot za področje programske opreme.

Nudimo stimulativne osebne dohodke z možnostjo hitrega napredovanja na osnovi doseženih rezultatov.

Delovne naloge so locirane v Ljubljani. Zaželeno je znanje angleškega jezika in odslužen vojaški rok. Prijave sprejema kadrovska služba Iskre Telematike Kranj, Ljubljanska c. 24, A; vse informacije pa dobite v DS Komerciala, Prodaja Ljubljana, Trg revolucije 3, III.

ISKRA, DO Mikroelektronika v ustanavljanju, Ljubljana

ISKRA DO Mikroelektronika — v ustanavljanju vabi k sodelovanju sodelavce za delo v novi, moderni tovarni integriranih vezij, in sicer:

vodjo finančnega knjigovodstva in OD

Pogoja: srednješolska izobrazba ekonomske smeri; 3—5 let delovnih izkušenj

knjigovodjo saldakontov, izterjave in osnovnih sredstev

Pogoja: srednješolska izobrazba ekonomske smeri; 2—3 leta delovnih izkušenj

knjigovodjo materiala, drobnega inventarja, obratovnega knjigovodstva

Pogoja: srednješolska izobrazba ekonomske smeri; 2—3 leta delovnih izkušenj

referenta blagajniških poslov, potnih obračunov in fakturne knjige

Pogoja: srednješolska izobrazba ekonomske smeri; 1—2 leti delovnih izkušenj

Z izbranimi kandidati bomo sklenili delovno razmerje za nedoločen čas, s polnim delovnim časom in 3-mesečnim poskusnim delom. Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema kadrovska služba ISKRE, DO Mikroelektronika v ustanavljanju, Ljubljana, Stegne 15d, 8 dni po objavi.

Kako so poslovale semiške TOZD

V prejšnji številki smo poročali o polletnem poslovanju semiške delovne organizacije Kondenzatorji, to pot pa si podrobneje oglejmo, kako so v letošnjem prvem polletju poslovale njene posamezne temeljne organizacije združenega dela.

TOZD Elektronski kondenzatorji je v prvih šestih mesecih letošnjega leta proizvedla za 159.262.000 dinarjev blaga (po planskih cenah iz leta 1980), TOZD Energetski kondenzatorji je v istem času izdelala za 105.925.398 dinarjev blaga, medtem ko je TOZD Mehanski deli in naprave ustvarila za 16.510.015 dinarjev vrednosti blaga, za 90.400.125 dinarjev blaga pa je izdelala TOZD Elementi za odpravo motenj.

večali za 8%, v TOZD Elementi za odpravo motenj pa za 3%, medtem ko so bili v TOZD Energetski kondenzatorji 9% pod planskimi predvidevanji.

Pri proizvodnji za izvoz pa so zabeležili izpad v vseh TOZD in sicer v TOZD Energetski kondenzatorji za 7%, v TOZD Energetski kondenzatorji za 10% in v TOZD Elementi za odpravo motenj za 6%.

Plan prodaje so dosegli v vseh TOZD, razen v TOZD Elementi za odpravo motenj, kjer so letni plan prodaje uresničili le v višini 43%. Preseganje plana prodaje je posledica višjih prodajnih cen kot so jih načrtovali in tako je TOZD Elektronski kondenzatorji dosegel na domačem trgu za 15% višje cene kot je bilo plansko predvideno, TOZD Energetski kondenzatorji za

Pogled na semiško tovarno.

Dosežena proizvodnja po TOZD je bila letos večja od dosežene proizvodnje v istem obdobju lani. Tako beleži TOZD Elektronski kondenzatorji za 17% višjo proizvodnjo, isti porast, to je 17%, je zabeležila TOZD Energetski kondenzatorji, TOZD Mehanski deli in naprave je za 107% povečala eksterno prodajo, medtem ko je TOZD Elementi za odpravo motenj povečala proizvodnjo za 28%.

Glede izpolnitve letošnjega plana pa je podoba po TOZD naslednja: TOZD Elektronski kondenzatorji je preseгла plan za 2%, medtem ko TOZD Energetski kondenzatorji z izpolnitvijo plana v višini 41% zaostaja za načrtovano proizvodnjo za 9%, prav tako pa zaostaja za načrtovano proizvodnjo TOZD Elementi za odpravo motenj in sicer za 3%. Proizvodnjo za domači trg so presešli v TOZD Elektronski kondenzatorji za 21%, v TOZD Mehanski deli in naprave so eksterno prodajo po-

18%, TOZD Mehanski deli in naprave za 22% in TOZD Elementi za odpravo motenj za 9%. Stanje glede doseganja vrednosti prodaje v izvozu pa je ravno nasprotno glede domačih cen: izvozne cene so bile nižje od planiranih cen za 7% in sicer v TOZD Elektronski kondenzatorji za 4%, v TOZD Energetski kondenzatorji za 5% in v TOZD Elementi za odpravo motenj za 11%.

Uspehe na področju doseganja izvoza beleži TOZD Elektronski kondenzatorji, saj je z izvozom v višini 1.402.490 dolarjev dosegla za 36% večji konvertibilni izvoz kot leto poprej.

Pozitivne premike so zabeležili tudi v TOZD Elementi za odpravo motenj, kjer je TOZD z izvozom blaga v vrednosti 856.468 dolarjev dosegla 12% povečanje v primerjavi s prvim polletjem lani.

D.Ž.

DO TELEMATIKA

Ivan Benegalija je odšel v pokoj

V letošnjem avgustu se je poslovil od Iskre Ivan Benegalija. Bil je med tistimi našimi sodelavci, ki so snovali kranjsko Iskro in vanjo vložili veliko svojih naprav tako, da jim danes pravimo »pionirji Iskre«.

Za spomin med svojimi sodelavci.

V Iskri je preživel skoraj 38 delovnih let. Njegova dolga delovna pot ga je peljala od marljivega finomehanika — brigadirja prek mojstra do vodje montaže telefonskih aparatov v sedanji Iskri Telematiki.

Dostikrat se ga bomo spomnili kot zavzetega aktivista in predsednika Združenega aktiva Zveze borcev Iskre v Kranju, ki se je z ustvarjalnim pristopom in svojimi uporabnimi mnenji vključeval v dejavnost samoupravnih organov in družbenopolitičnih organizacij.

Pisal je tudi za naše glasilo. V svojih zapisih je dostikrat z grenkobo spomnil, da je članstvo borčevske organizacije vse manj številno. Zato si je prizadeval, da se tradicija NOB prenese na mlade,

Prepolovljena proizvodnja

(Nadaljevanje s 3. strani)

Z drugimi besedami to pomeni, da jim je v letošnjih mesecih neprestano primanjkovalo po 300 milijonov dinarjev, ki so si jih morali zagotoviti kakor so pač vedeli in znali. Tu je pač davek na razkorak med resnično in deklarativno vrednostjo družbenih stališč o spodbujanju izvoza...

Izvozna usmeritev Iskre v Železnikih pa se kaže tudi v finančnih rezultatih.

V prvem letošnjem polletju so namreč z izvozom ustvarili kar 44% celotnega prihodka — in to z izvozom na konvertibilno področje.

Akumulacije so v istem obdobju dosegli toliko kot so načrtovali, tako da so finančni rezultat prvih šestih mesecev letošnjega leta glede na razmere, v katerih so ga dosegli, ocenili ugodno.

Stane Fleischman

Delovni program mladih

V prejšnji številki glasila »Telematika« smo predstavili delo konference ZSMS DO Iskra Telematika v letu 1983, hkrati pa smo obljubili, da bomo objavili tudi okvirni program dela mladih za drugo polovico letošnjega leta. To obljubo bomo izpolnili v pričujočem zapisu, zraven pa predstavili še novo vodstvo KS ZSMS DO Iskra Telematika, ki je bilo izvoljeno na programsko volilni konferenci v juniju.

Oglejmo si torej program mladinskih aktivnosti po področjih:

INFORMIRANJE

Vsi predsedniki OO ZSMS Telematike bodo iz delovne skupnosti Računski center po potrebi dobivali ažurirane računalniške izpiske mladih do 27 let. Stalna naloga bo tudi skrb za dobro povezanost in informiranost med osnovnimi organizacijami ZSMS Telematike.

IDEJNO POLITIČNO USPOSABLJANJE (IPU)

S predsedniki komisij za idejno politično delo posameznih OO ZSMS, ki delujejo v temeljnih organizacijah in delovnih skupnostih Iskre Telematike, bomo organizirali posvet, na katerem bomo konkretno opredelili naloge na tem področju za leto 1984. Stalna naloga bo tudi skrb za idejnost dela v smislu nadaljnega razvoja samoupravnih odnosov v Iskri Telematiki in uresničevanja naprednih idej mladih.

DRUŽBENOEKONOMSKI ODNOSI (DEO)

Tudi za to področje mladinskega dela bo organiziran posvet predsednikov komisij za DEO osnovnih organizacij, na katerem bo sprejet dogovor o konkretnih nalogah. Vključili se bomo v razpravo pred sprejetjem samoupravnega sporazuma o skupnih osnovah za urejanje inovacijske dejavnosti v Iskri Telematiki. Dali bomo pobudo za organiziranje proizvodno-inovacijskih krožkov, in sicer v tistih okoljih, kjer le-ti še niso zaživeli. Nadaljevali bomo z akcijo »Najboljši mladi inovator« in »Najboljši mladi delavec — samoupravljaec«.

SLO IN DS

Dali bomo pobudo, naj se predsedstva OO ZSMS seznanijo z vsebino varnostnih načrtov posameznih temeljnih organizacij oziroma delovnih skupnosti ter da se mladi aktivno vključijo v celoletne aktivnosti v okviru akcije NNNP '84 na področju požarne in prometne varnosti.

KULTURA

Vključili se bomo v organizacijo tradicionalne Iskrine zabavnoglasbene prireditve »Zlata slušalka '84«.

nad katerimi je bil na trenutke gotovo nekoliko razočaran, čeprav je verjel, da bodo uspeli zagotoviti dobro gospodarsko in družbeno prihodnost.

Ob odhodu v pokoj so mu bližnji sodelavci in sodelavke iz neposredne proizvodnje, med katerimi je ostal vse do konca delovnih dni, izrazili toplo zahvalo.

V spomin na dobro razumevanje in sodelovanje so mu izročili lepo darilo. Njegovega dolgoletnega vestnega dela se je z zahvalo v obliki darila spomnilo tudi vodstvo tozda Terminali.

Zahvaljujemo pa se mu tudi mi — za dobro sodelovanje z glasilom, za njegove spodbudne zapise!

ŠPORT

Organizirali bomo nekaj športnih tekmovanj, predvsem pa se bomo vključevali v aktivnost športnih komisij po temeljnih organizacijah in delovnih skupnostih ter v aktivnosti športne komisije na nivoju delovne organizacije.

Na koncu dodajmo še kratko predstavitev novega vodstva KS ZSMS DO Iskra Telematika!

Predsednik KS ZSMS DO Iskra Telematika je Goran Ilič, rojen 3. 6. 1962, zaposlen v TOZD Terminali kot samostojni razvijalec. V delo mladinske organizacije se je aktivno vključil v srednji šoli. Je udeleženec mladinske de-

lovne akcije Brkini '79. Deluje kot član OO ZSMS TOZD Terminali in član delovne skupine pri KS ZSMS DO Iskra Telematika.

Funkcijo sekretarja zdaj opravlja Zmago Čemažar, rojen 29. 8. 1961, zaposlen v TOZD MKD kot rezkalec. Je član delovne skupine pri KS, član predsedstva OK ZSMS Kranj, že nekaj časa pa mladino Telematike zastopa tudi v samoupravnih organih. Člani sekretariata so še: Alojz Jenko (zadolžen za IPD in DEO), Stojan Drobnič (informiranje), Mira Čebašek (kultura), Leon Gros (šport). Predsednik nadzornega odbora pa je Slavko Stržinar.

Računalniško podprta simulacija poslovnega odločanja

Kako neznansko ustvarjalni smo, ko v zaključenih skupinah doma, na delovnem mestu ali v kakšnem bistroju analiziramo ekonomska dogajanja v našem delovnem okolju in družbi. Naš »recept« bi zagotovo premaknil stvari na bolje. In mi ne premoremo samo en recept, temveč vsakdo od nas vsaj enega. Poslovanje TOZD je za nas preveč nezahtevno. S tako preprostim zavedami ni vredno zapravljati časa.

Malce posplošeno, vendar takšna je miselnost in pogledi, ki so v osnovi prisotni tako pri preprostem človeku kot pri izobražencu. Vsakdo želi nekaj prispevati v tej naši družbi, predvsem na področju poslovanja. Toda vsi naši modeli poslovanja imajo rahlo hibo, niso zadošča, »poslovne odločitve«, »ovrednotenja teh odločitev«, predvsem posledic pa nobena od teh naših »poslovnih iger« ne dosega, žal tudi pri mnogih poklicnih poslovodnih ne.

Poslovna igra, ki sta jo tokrat pripravila VEKŠ iz Maribora in naš Izobraževalni center v Iskri v obliki, ko računalnik opravlja rutinska težaška dela izobraževanja, kaže, da je umno poslovno odločanje povezano tako z znanjem kot izkušnjami. No, znanje v osnovi premoremo, čeprav je dosti latentnega. Manjka predvsem izkušenj. Te, je po zaslugi VEKŠ — Iskrine simulacije odločanja mogoče nabirati brez krik posledic, ki jih ob odločitvenih nalogah doživljamo v realnem življenju. Igra, ki smo jo tokrat prvič odigrali z računalnikom je nazorno pokazala, kako se malenkostne napake pri odločitvah po navedbah avtorjev, dinamičnem, stohastičnem, konkurenčnem, interakcijskem itd. skratka v realnem danda-

našnjem okolju, sprevržejo v poslovne polomije kot so izgube in stečaji. Izhodišča igre so se nam na začetku zdeli smešno lahka in kar nekam preveč zreducirana, čeprav temelječa na realnosti. Obvladati proizvodnjo (kapaciteta, zmogljivost), kakovost izdelka, ustvariti primeren tržni sistem — vse s stroškovnega zornega kota in s tem formiranja lastne cene izdelka na eni strani ter prodajna cena doma in v tujini na drugi strani, ob možnostih investicijskega in premostitvenega kreditiranja po veljavnih pogojih je resnično izgledalo za vsa »podjetja« mačji zalogaj.

Tudi ostala pravila simulacije, ki so uravnavala stroške zaloga, dajatve in dohodka, dolg dobaviteljem, terjatve do kupcev, amortizacijske odlive, prihode iz tekoče in pretekle prodaje, niso zbužala strahu in »meglila« slike o splošnosti našega »poslovanja«. Sedem poslovnih odločitev za prvo četrtletje smo zagotovili z optimizmom in takšno smo se s svojimi odločitvami znašli na trgišču, kjer so veljala pravila ponudbe in povprašanja ter nastale vse »realne motnje« kot zamrzitev cen, podražitev, pre in podcenjevanje tečajev itd.

(Nadaljevanje na 5. strani)

Iskra — Industrija za avtomatiko, Ljubljana, Stegne 15 b

Delavski svet delovne organizacije razpisuje v skladu s samoupravnimi splošnimi akti dela in naloge poslovnega organa TOZD skupnega pomena

1. direktorja TOZD Razvojni institut

Pogoji:
— visoka izobrazba elektro smeri, 5 let delovnih izkušenj pri opravljanju raziskovalno razvojnih poslov, znanje enega svetovnega jezika

TOZD Trženje Ljubljana, Stegne 15 b

Delavski svet TOZD razpisuje v skladu s samoupravnimi splošnimi akti dela in naloge

2. direktorja prodajnega področja za avtomatizacijo v industriji

Pogoji:
— dipl. ekonomist, dipl. ing. elektrotehnike, dipl. ing. strojništva, 5 let delovnih izkušenj pri najzahtevnejših vodstvenih, komercialno-tehničnih opravilih, aktivno znanje enega svetovnega ali nemškega jezika; izpolnjeni pogoji za delo v zunanji trgovini
Poleg z zakonom določenih in zgoraj navedenih pogojev (pod 1, 2) bomo pri izbiri kandidatov upoštevali celovitost strokovnih znanj in osebnostnih lastnosti v skladu s kriteriji kadrovanja po Družbenem dogovoru o oblikovanju in izvajanju kadrovske politike na območju ljubljanskih občin ter sposobnost za organiziranje in vodenje dela ter poslovanja in usklajevanja delovnega procesa
Dela in naloge razpisujemo za 4-letni mandat
Prijava z opisom dosedanjega dela in dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v 15 dneh po objavi razpisa z oznako »za razpisno komisijo« na naslov: Iskra—Avtomatika, DSSZ (kadrovska služba), Ljubljana, Kotnikova 6
Kandidate bomo obvestili v 8 dneh po sprejemu sklepa o imenovanju

TOZD Tovarna avtomatskih in varilnih naprav, Ljubljana, Stegne 13

Komisija za delovna razmerja TOZD vabi k sodelovanju mlade perspektivne delavce za opravljanje naslednjih del in nalog:

3. kontrolna tehnologija I

Pogoji:
— visoka izobrazba elektro smeri — merilno regulacijska smer
— 3 leta delovnih izkušenj
— poskusno delo 90 dni

4. vodenje oddelka programsko merilne tehnologije

Pogoji:
— visoka izobrazba elektro smeri — elektronik
— 4 leta delovnih izkušenj
— poskusno delo 99 dni

5. organizatorja informacijskih sistemov

Pogoji:
— visoka izobrazba organizacijske ali ekonomske smeri
— 4 leta delovnih izkušenj
— poskusno delo 90 dni
Prijava z opisom dosedanjega dela in dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v osmih dneh od dneva objave na naslov: Iskra — Avtomatika, TOZD Tovarna avtomatskih in varilnih naprav, Ljubljana, Stegne 13.
Kandidate bomo o izbiri obvestili v 15 dneh po sprejetju sklepa komisije za delovna razmerja.

Gradivo za zgodovino Iskre

Čez slabi dve leti bo Iskra slavila že štiridesetletnico svojega obstoja. Čeprav se navidezno zdi, da sta dve leti razmeroma dolga doba, pa to že postane vprašljivo, ko začenjamo razmišljati, če bi bilo dobro do takrat pripraviti in zbrati gradivo, ki naj bi najbolj avtentično, prepričljivo in plastično prikazalo nastanek, razvoj in delovanje Iskre v štirih desetletjih. Marsikaterih pionirjev in ustanoviteljev Iskre izpred štiridesetih let ni več med nami, številni drugi so že odšli v zaslužni pokoj in le maloštevilni so še aktivni delavci pri nas. In da bi posamezna pričevanja, dokumenti in dogodki ne zatonili v pozabo, se nameravamo sistematično pogovoriti z Iskraši pionirji, ki naj bi nam povedali, zabeležili ali kako drugače ohranili spomine in pričevanja na tiste dni. Zato se ob tej priložnosti želimo obrniti na vse tiste Iskraše, aktivne ali že upokojene, da se nam oglasijo, bodisi s svojimi lastnimi prispevki ali pa nas povabijo na razgovor, da bi z njimi obudili njihove spomine na pričevanja na zgodovino, nastanek in delovanje Iskre. Pri tem bi bilo tudi zelo zaželeno, če bi nam izročili vsaj fotokopije dokumentov in slike, ki jih imajo v svoji lasti ali v svojem zasebnem arhivu, da bi tako lahko zbrali čim več gradiva za bodoče pisanje zgodovine Iskre. Predvsem pa želimo čim več prispevkov in pogovorov z ljudmi, saj so končno Iskro ustvarjali, razvijali in jo še danes razvijajo naprej predvsem ljudje. In pričevanje teh ljudi bo z dokumenti in fotografijami najboljša, najdragocenejša in najbolj avtentična zgodovinsko gradivo za pisanje o Iskri ob njeni prihodnji in bližnji štiridesetletnici 1986. leta.

Odgovorni urednik

V smislu zgoraj navedenih načel in poziva vsem Iskrašem objavljamo za začetek pričevanje Vladimirja Logarja, enega izmed pionirjev Iskre, ki je mnogo prispeval, da je Iskra danes takšna kot je — resničen pojem slovenske elektromehanike in elektronike, ki že zdavnaj s svojimi izdelki in znanjem sega daleč prek naših meja v svet.

Moji posredni stiki z Iskro so se začeli že leta 1961, ko sem postal direktor Zavoda za gospodarsko planiranje in razvoj v Kranju. V okviru te organizacije sem kasneje sprejel mesto prisilnega upravitelja tovarne »Niko« v Železnikih. To je bilo novembra 1961. Ker nisem mogel opravljati obeh funkcij, sem pozneje prevzel samo funkcijo direktorja Nika v Železnikih in tam delal do leta 1962.

Podjetje Niko je bilo takrat proizvajalec pisarniške opreme, kasneje pa je začelo proizvajati tudi elektromotorje, zlasti za ameriškega kupca Sharanowa. Ko sem prišel delati v Niko, sem spoznal, da bo tako zapleteno in množično proizvodnjo, kot je proizvodnja elektromotorjev, težko organizirati z moderno tehnologijo v okviru Nika.

Že takrat sem navezal stike z Iskrinimi vodilnimi delavci, da bi skupaj premislili, ali bi bilo koristno Nika vključiti v sestav Iskre. Kasneje sem vse to obdelal in predlagal delavskemu svetu, naj bi razvoj elektromotorjev vključili v sestav Iskre, ostali del, ki je proizvajal pisarniško opremo in opremo za elektromotorje, pa naj bi še vedno ostal kot samostojno podjetje Niko. Vse to sem utemeljil s spoznanjem, da je proizvodnja elektromotorjev dokaj zahtevna, predvsem še, če jo hočemo izvažati na najbolj zahtevno ameriško tržišče. Prav zato se moramo nasloniti na kako ugledno podjetje, ki ima že izdelano tehnologijo in tudi že delno proizvaja druge nove vrste elektromotorjev.

Drugič, z množično proizvodnjo lahko vpeljemo moderno tehnologijo, dvignemo produktivnost dela, ekonomičnost in rentabilnost te proizvodnje, kajti le v takšnem okviru lahko postanemo konkurenčno sposobni na svetovnem tržišču. Ta predlog je delavski svet Nika prejel marca 1962. leta. Poslali smo ga tudi občinski skupščini v Škofjo Loko, ki ga je prav tako sprejela. Tudi Iskra je sprejela naš predlog in tako sem bil imenovan za direktorja Iskrine poslovne enote v Železnikih. Vendar tudi direktor tovarne v Železnikih nisem ostal dolgo časa, saj je nastala potreba po zasedbi mesta podpredsednika okrajnega ljudskega odbora v Kranju. To funkcijo sem sprejel avgusta 1962. leta. Na okrajnem ljudskem odboru pa tudi nisem dolgo ostal, ker so prav v tem času likvidirali okraje in zato sem bil imenovan za pomočnika direktorja Zavoda za gospodarsko planiranje v Ljubljani.

Na tem mestu sem ostal slabo leto dni, nato pa so me imenovali za sekretarja odbora za industrijo zvezne skupščine v Beogradu. Na tej dolžnosti sem ostal do spomladi leta 1964, ko mi je nekako uspelo navezati stike s tovarni iz Iskre, ki so dosegli, da je Iskra poslala zvezni skupščini dopis, v katerem je priporočila naj bi sprejel določeno funkcijo v Iskri.

To nam je tudi uspelo in spomladi 1965 leta sem prišel v Kranj na razgovore z vodilnimi tovariši iz Iskre. Trenutno pa takrat ni bilo zame ustreznega mesta v Iskri in sem zato predlagal, naj mi prepustijo vodenje ene izmed njihovih tovarn, ki je v ekonomsko najslabšem položaju. Ocenili so, da je to tovarna radijskih sprejemnikov v Sežani in prevzel sem vodstvo v njej. Sežanska tovarna je imela izgube vrsto let. Njihova proizvodnja je bila omejena izključno na radijske sprejemnike, konkurenca je bila takrat močna, mnogo tipov radijskih aparatov je izginilo s tržišča. Na trgu smo ostali Iskra, RIZ Zagreb in Ei Niš.

tega vidika veliko prispeval k organizaciji, ki je bila temelj za nadaljnji razvoj Iskre. Moram reči še to, da je v obdobju okrog leta 1965 Iskra veliko investirala v Stegnah (Elementi, TEN itd.).

Zaradi neurejenih medsebojnih — zlasti finančnih odnosov je bila Iskra postavljena pred alternativo, ali naj gre narazen in razpusti svoje najpomembnejše (kranjska tovarna in Elementi). Centralni komite in njegovi organi ter republiški organi so bili v tem času zelo zainteresirani za reševanje problematike Iskre in so se v to intenzivno vključevali. Vendar so kasneje ugotovili, da bo čim bolj se bodo vmešavali, slabše ter so se distancirali od vseh organizacijskih in poslovnih problemov Iskre. Verjetno je bilo tako prav, saj se je potem Iskra sama lotila reševanja vprašanj organizacije, tehnologije, poslovne politike, komercialne itd.

Tedaj smo veliko prispevali k tej novi organizaciji, kajti po prvotnem konceptu, ki ga je zasnoval še Silvo Hrast, je praksa pokazala določene pomanjklivosti in je bil koncept združenega podjetja še najbolj realen. Vede smo, da bo Iskra zdrava le tedaj, če bodo zdrave tudi vse njene tovarne. Zaradi tega smo veliko pozornosti na vseh področjih — organizacijsko-kadrovskem, razvojnem, komercialnem itd., nudili veliko podporo prav tovarnam ki so imele takšne probleme, npr. Sežana, Horjul, Železniki... Vse omenjene tovarne so imele precejšnje izgube in v večini le-teh smo vpeljali prisilno upravo.

V glavnem smo s kadrovsko pomočjo pomagali tovarnam, da so prišle na zdravo ekonomsko osnovo. Vse to se je dogajalo še vedno v Kranju, v Ljubljani pa je bila samo Iskrina izpostava v nekdanji palači trgovine Verovšek; takrat je bil tam tudi Dušan Horjak, ki je prišel za generalnega direktorja po Silvu Hrastu.

Vsekakor je bila to krepitev organizacije, spoznali pa smo tudi, da je komercialna organizacija izrednega pomena za tako veliko organizacijo, kot je bila Iskra. Leta 1965 je znašal Iskrin izvoz okrog 4 milijone dolarjev, kar je bilo za takrat sorazmerno veliko. Ni pa bilo takrat po izvozu velike potrebe, ker je bil jugoslovanski trg tako velik, da je absorbiral vso našo proizvodnjo. Vendar smo že tedaj spoznali, ko je prišel v Iskro za komercialnega direktorja Metod Rotar in okrepil Iskro tudi z drugimi kadri, ter vzpostavil zares dobro komercialno organizacijo, da je treba dati velik poudarek izgradnji izvozne organizacije. Že takrat smo ustanavljali vrsto predstavništev v evropskih državah, kar je dalo kasneje tudi pozitivne rezultate.

Zavedali smo se, da je za našo proizvodnjo kakršenkoli jugoslovanski trg postal premajhen in, da če hočemo proizvajati racionalno, produktivno in konkurenčno, moramo proizvajati velike serije, ker le na takšnem temelju lahko uvajamo novo tehnologijo in z njo ekonomičnost in produktivnost proizvodnje. Takrat se je torej uveljavila izvozna politika, ki je tudi danes še kako prisotna v Iskri in daje tudi pozitivne rezultate.

Velik problem pa je bil tudi odnos med proizvodnjo in razvojem. V razvoju so delali dobri strokovnjaki, ki so koncipirali razvojno politiko, perspektivno za Iskro, med ostalimi so načrtovali tudi mikroelektroniko. V položaju, ko v Iskri ni bilo sredstev, ko je šlo predvsem za goli obstoj, je pač prišlo pod prvi udar tisto področje, ki ni dajalo konkretnih finančnih in ekonomskih rezultatov in med temi področji pa je bila tudi mikroelektronika. Kljub vsem naporom, ki smo jih vlagali, da bi dobili sredstva iz naših tovarn, nam to ni uspelo. Tako je začela mikroelektronika počasi ugašati. Tudi tovarna v Trbovljah ni imela sredstev, da bi financirala področje razvoja mikroelektronike. Sicer pa nam je kljub temu uspelo, da smo nekaj te opreme prenesli na elektrofakulteto v Ljubljani, ki je začela delati na tem področju. In zato

(Nadaljevanje na 6. strani)

Računalniško podprta ...

(Nadaljevanje s 4. strani)

Začel se je boj, ki je trajal dvanajst obdobj. Začetni optimizem se je vse bolj spreminjal v tesnobo, saj smo kljub vsemu znanju bili vsi soočeni z izgubami in nelikvidnostjo, seveda različno intenzivno.

Simulacija poslovnega odločanja, ki je pravzaprav najsoodnejša metoda poslovnega izobraževanja je nemilosrdno pokazala naše »luknje« v znanju, predvsem pa pomanjkanje sposobnosti za kvantitativno ovrednotenje poslovnih spremenljivk, kot so prodajna cena, obseg proizvodnje, obseg investiranja,

pospeševanja prodaje itd., v dinamičnem sistemu. V šolah so nas naučili predvsem statističnih metod, realnost pa terja dinamično gledanje, kar je seveda nemogoče natančno opredeliti, temveč le z neko stopnjo verjetnosti. Upam si trditi, da je vsem udeležencem te prve računalniško podprte simulacije poslovnega odločanja izostrilo občutek za kvantitativno ovrednotenje posamezne odločitve v mnogostransko spremenljivem okolju. V Iskri mora tovrstno strokovno usposabljanje postati čimprej del vsakdanjosti.

Peter Barlič

Občinski ljudski odbor
Škofja Loka

Naš znak: IV/VL/MF

Delovni kolektiv tovarne »Niko« Železniki je na svojem zboru dne 29. 3. sprejel sklep, da se celotno podjetje pripoji kot poslovna enota v podjetje »Iskra«.

Podjetje je prišlo do navedene odločitve na osnovi širše razprave o perspektivnem razvoju podjetja.

Ugotovljeno je bilo, da se mora obstoječi proizvodni program reducirati na manjše število proizvodov in preiti na veliko serijsko odnosno masovno proizvodnjo. Proizvodni program je usmeriti predvsem na proizvodnjo malih elektromotorjev.

Specializirana masovna proizvodnja lahko bistveno vpliva na znižanje poslovnih stroškov. Rojačati je izvoz elektromotorjev na osnovi masovne proizvodnje, kar je možno znižati fiksne stroške na enoto proizvoda.

Meritabilno maloserijsko proizvodnjo je opustiti. Pisarniški material je nadalje razvijati vse dotlej, dokler proizvodi izkazujejo pozitivne rezultate.

Osnovna sfera proizvodnje bi bila v specializirani proizvodnji malih elektromotorjev. Iz tehnološko komercialnih razlogov pa taka proizvodnja zahteva tesnejšo naslonitev na večje podjetje istovrstne proizvodnje.

Pripojitve podjetja »Niko« k podjetju »Iskra« bi imelo za obe podjetji ekonomske koristi. V okviru podjetja »Iskra« bi se izvedla doslednejša delitev proizvodnega programa. Poslovna enota »Niko« bi z orientacijo na proizvodnjo malih elektromotorjev prevzela dosedanje proizvodnjo elektromotorjev poslovne enote »Iskre« Kranj in tako postala edini specializirani proizvajalec elektromotorjev v okviru združenega podjetja »Iskra«.

Poslovna enota Železniki bi koristila centralne službe, ki so že organizirane v podjetju »Iskra«. Predvsem bi koristila prodajno servisno organizacijo za domače tržišče in zunanjetrgovinsko organizacijo za izvoz svojih proizvodov na tuja tržišča. V sklopu podjetja »Iskra« je organiziran zavod za razvoj, katerih usluge na razvoju elektromotorjev bi koristila tudi poslovna enota v Železnikih.

Izvoz elektromotorjev, ki trenutno podjetju ne prinaša večjih dohodkov, bi s kompenzacijo uvoza reprodukcijskega materiala za poslovanje v domačem tržišču zagotovili. Po 1965, 1966, 1967, 1968, 1969, 1970, 1971, 1972, 1973, 1974, 1975, 1976, 1977, 1978, 1979, 1980, 1981, 1982, 1983, 1984, 1985, 1986, 1987, 1988, 1989, 1990, 1991, 1992, 1993, 1994, 1995, 1996, 1997, 1998, 1999, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023, 2024, 2025, 2026, 2027, 2028, 2029, 2030, 2031, 2032, 2033, 2034, 2035, 2036, 2037, 2038, 2039, 2040, 2041, 2042, 2043, 2044, 2045, 2046, 2047, 2048, 2049, 2050, 2051, 2052, 2053, 2054, 2055, 2056, 2057, 2058, 2059, 2060, 2061, 2062, 2063, 2064, 2065, 2066, 2067, 2068, 2069, 2070, 2071, 2072, 2073, 2074, 2075, 2076, 2077, 2078, 2079, 2080, 2081, 2082, 2083, 2084, 2085, 2086, 2087, 2088, 2089, 2090, 2091, 2092, 2093, 2094, 2095, 2096, 2097, 2098, 2099, 2100, 2101, 2102, 2103, 2104, 2105, 2106, 2107, 2108, 2109, 2110, 2111, 2112, 2113, 2114, 2115, 2116, 2117, 2118, 2119, 2120, 2121, 2122, 2123, 2124, 2125, 2126, 2127, 2128, 2129, 2130, 2131, 2132, 2133, 2134, 2135, 2136, 2137, 2138, 2139, 2140, 2141, 2142, 2143, 2144, 2145, 2146, 2147, 2148, 2149, 2150, 2151, 2152, 2153, 2154, 2155, 2156, 2157, 2158, 2159, 2160, 2161, 2162, 2163, 2164, 2165, 2166, 2167, 2168, 2169, 2170, 2171, 2172, 2173, 2174, 2175, 2176, 2177, 2178, 2179, 2180, 2181, 2182, 2183, 2184, 2185, 2186, 2187, 2188, 2189, 2190, 2191, 2192, 2193, 2194, 2195, 2196, 2197, 2198, 2199, 2200, 2201, 2202, 2203, 2204, 2205, 2206, 2207, 2208, 2209, 2210, 2211, 2212, 2213, 2214, 2215, 2216, 2217, 2218, 2219, 2220, 2221, 2222, 2223, 2224, 2225, 2226, 2227, 2228, 2229, 2230, 2231, 2232, 2233, 2234, 2235, 2236, 2237, 2238, 2239, 2240, 2241, 2242, 2243, 2244, 2245, 2246, 2247, 2248, 2249, 2250, 2251, 2252, 2253, 2254, 2255, 2256, 2257, 2258, 2259, 2260, 2261, 2262, 2263, 2264, 2265, 2266, 2267, 2268, 2269, 2270, 2271, 2272, 2273, 2274, 2275, 2276, 2277, 2278, 2279, 2280, 2281, 2282, 2283, 2284, 2285, 2286, 2287, 2288, 2289, 2290, 2291, 2292, 2293, 2294, 2295, 2296, 2297, 2298, 2299, 2300, 2301, 2302, 2303, 2304, 2305, 2306, 2307, 2308, 2309, 2310, 2311, 2312, 2313, 2314, 2315, 2316, 2317, 2318, 2319, 2320, 2321, 2322, 2323, 2324, 2325, 2326, 2327, 2328, 2329, 2330, 2331, 2332, 2333, 2334, 2335, 2336, 2337, 2338, 2339, 2340, 2341, 2342, 2343, 2344, 2345, 2346, 2347, 2348, 2349, 2350, 2351, 2352, 2353, 2354, 2355, 2356, 2357, 2358, 2359, 2360, 2361, 2362, 2363, 2364, 2365, 2366, 2367, 2368, 2369, 2370, 2371, 2372, 2373, 2374, 2375, 2376, 2377, 2378, 2379, 2380, 2381, 2382, 2383, 2384, 2385, 2386, 2387, 2388, 2389, 2390, 2391, 2392, 2393, 2394, 2395, 2396, 2397, 2398, 2399, 2400, 2401, 2402, 2403, 2404, 2405, 2406, 2407, 2408, 2409, 2410, 2411, 2412, 2413, 2414, 2415, 2416, 2417, 2418, 2419, 2420, 2421, 2422, 2423, 2424, 2425, 2426, 2427, 2428, 2429, 2430, 2431, 2432, 2433, 2434, 2435, 2436, 2437, 2438, 2439, 2440, 2441, 2442, 2443, 2444, 2445, 2446, 2447, 2448, 2449, 2450, 2451, 2452, 2453, 2454, 2455, 2456, 2457, 2458, 2459, 2460, 2461, 2462, 2463, 2464, 2465, 2466, 2467, 2468, 2469, 2470, 2471, 2472, 2473, 2474, 2475, 2476, 2477, 2478, 2479, 2480, 2481, 2482, 2483, 2484, 2485, 2486, 2487, 2488, 2489, 2490, 2491, 2492, 2493, 2494, 2495, 2496, 2497, 2498, 2499, 2500, 2501, 2502, 2503, 2504, 2505, 2506, 2507, 2508, 2509, 2510, 2511, 2512, 2513, 2514, 2515, 2516, 2517, 2518, 2519, 2520, 2521, 2522, 2523, 2524, 2525, 2526, 2527, 2528, 2529, 2530, 2531, 2532, 2533, 2534, 2535, 2536, 2537, 2538, 2539, 2540, 2541, 2542, 2543, 2544, 2545, 2546, 2547, 2548, 2549, 2550, 2551, 2552, 2553, 2554, 2555, 2556, 2557, 2558, 2559, 2560, 2561, 2562, 2563, 2564, 2565, 2566, 2567, 2568, 2569, 2570, 2571, 2572, 2573, 2574, 2575, 2576, 2577, 2578, 2579, 2580, 2581, 2582, 2583, 2584, 2585, 2586, 2587, 2588, 2589, 2590, 2591, 2592, 2593, 2594, 2595, 2596, 2597, 2598, 2599, 2600, 2601, 2602, 2603, 2604, 2605, 2606, 2607, 2608, 2609, 2610, 2611, 2612, 2613, 2614, 2615, 2616, 2617, 2618, 2619, 2620, 2621, 2622, 2623, 2624, 2625, 2626, 2627, 2628, 2629, 2630, 2631, 2632, 2633, 2634, 2635, 2636, 2637, 2638, 2639, 2640, 2641, 2642, 2643, 2644, 2645, 2646, 2647, 2648, 2649, 2650, 2651, 2652, 2653, 2654, 2655, 2656, 2657, 2658, 2659, 2660, 2661, 2662, 2663, 2664, 2665, 2666, 2667, 2668, 2669, 2670, 2671, 2672, 2673, 2674, 2675, 2676, 2677, 2678, 2679, 2680, 2681, 2682, 2683, 2684, 2685, 2686, 2687, 2688, 2689, 2690, 2691, 2692, 2693, 2694, 2695, 2696, 2697, 2698, 2699, 2700, 2701, 2702, 2703, 2704, 2705, 2706, 2707, 2708, 2709, 2710, 2711, 2712, 2713, 2714, 2715, 2716, 2717, 2718, 2719, 2720, 2721, 2722, 2723, 2724, 2725, 2726, 2727, 2728, 2729, 2730, 2731, 2732, 2733, 2734, 2735, 2736, 2737, 2738, 2739, 2740, 2741, 2742, 2743, 2744, 2745, 2746, 2747, 2748, 2749, 2750, 2751, 2752, 2753, 2754, 2755, 2756, 2757, 2758, 2759, 2760, 2761, 2762, 2763, 2764, 2765, 2766, 2767, 2768, 2769, 2770, 2771, 2772, 2773, 2774, 2775, 2776, 2777, 2778, 2779, 2780, 2781, 2782, 2783, 2784, 2785, 2786, 2787, 2788, 2789, 2790, 2791, 2792, 2793, 2794, 2795, 2796, 2797, 2798, 2799, 2800, 2801, 2802, 2803, 2804, 2805, 2806, 2807, 2808, 2809, 2810, 2811, 2812, 2813, 2814, 2815, 2816, 2817, 2818, 2819, 2820, 2821, 2822, 2823, 2824, 2825, 2826, 2827, 2828, 2829, 2830, 2831, 2832, 2833, 2834, 2835, 2836, 2837, 2838, 2839, 2840, 2841, 2842, 2843, 2844, 2845, 2846, 2847, 2848, 2849, 2850, 2851, 2852, 2853, 2854, 2855, 2856, 2857, 2858, 2859, 2860, 2861, 2862, 2863, 2864, 2865, 2866, 2867, 2868, 2869, 2870, 2871, 2872, 2873, 2874, 2875, 2876, 2877, 2878, 2879, 2880, 2881, 2882, 2883, 2884, 2885, 2886, 2887, 2888, 2889, 2890, 2891, 2892, 2893, 2894, 2895, 2896, 2897, 2898, 2899, 2900, 2901, 2902, 2903, 2904, 2905, 2906, 2907, 2908, 2909, 2910, 2911, 2912, 2913, 2914, 2915, 2916, 2917, 2918, 2919, 2920, 2921, 2922, 2923, 2924, 2925, 2926, 2927, 2928, 2929, 2930, 2931, 2932, 2933, 2934, 2935, 2936, 2937, 2938, 2939, 2940, 2941, 2942, 2943, 2944, 2945, 2946, 2947, 2948, 2949, 2950, 2951, 2952, 2953, 2954, 2955, 2956, 2957, 2958, 2959, 2960, 2961, 2962, 2963, 2964, 2965, 2966, 2967, 2968, 2969, 2970, 2971, 2972, 2973, 2974, 2975, 2976, 2977, 2978, 2979, 2980, 2981, 2982, 2983, 2984, 2985, 2986, 2987, 2988, 2989, 2990, 2991, 2992, 2993, 2994, 2995, 2996, 2997, 2998, 2999, 3000, 3001, 3002, 3003, 3004, 3005, 3006, 3007, 3008, 3009, 3010, 3011, 3012, 3013, 3014, 3015, 3016, 3017, 3018, 3019, 3020, 3021, 3022, 3023, 3024, 3025, 3026, 3027, 3028, 3029, 3030, 3031, 3032, 3033, 3034, 3035, 3036, 3037, 3038, 3039, 3040, 3041, 3042, 3043, 3044, 3045, 3046, 3047, 3048, 3049, 3050, 3051, 3052, 3053, 3054, 3055, 3056, 3057, 3058, 3059, 3060, 3061, 3062, 3063, 3064, 3065, 3066, 3067, 3068, 3069, 3070, 3071, 3072, 3073, 3074, 3075, 3076, 3077, 3078, 3079, 3080, 3081, 3082, 3083, 3084, 3085, 3086, 3087, 3088, 3089, 3090, 3091, 3092, 3093, 3094, 3095, 3096, 3097, 3098, 3099, 3100, 3101, 3102, 3103, 3104, 3105, 3106, 3107, 3108, 3109, 3110, 3111, 3112, 3113, 3114, 3115, 3116, 3117, 3118, 3119, 3120, 3121, 3122, 3123, 3124, 3125, 3126, 3127, 3128, 3129, 3130, 3131, 3132, 3133, 3134, 3135, 3136, 3137, 3138, 3139, 3140, 3141, 3142, 3143, 3144, 3145, 3146, 3147, 3148, 3149, 3150, 3151, 3152, 3153, 3154, 3155, 3156, 3157, 3158, 3159, 3160, 3161, 3162, 3163, 3164, 3165, 3166, 3167, 3168, 3169, 3170, 3171, 3172, 3173, 3174, 3175, 3176, 3177, 3178, 3179, 3180, 3181, 3182, 3183, 3184, 3185, 3186, 3187, 3188, 3189, 3190, 3191, 3192, 3193, 3194, 3195

Slavje jubilantov dela

Tradicija, dolga leta in leta, je tudi letos obveljala. Minulo soboto, 1. septembra so se namreč zbrali delavke in delavci tovarne vžigalnih tuljav Bovec, to je temeljna organizacija novogoriške Iskre — Avtoelektrike, na tradicionalnem srečanju — kjer drugje kot v eni naših najlepših dolin, v Trenti, v vasi Soča ob novozgrajenem obratu. To je bilo srečanje, ki je spominjalo na veliko složno družino, srečanje namenjeno utrjevanju in poglobljanju vezi prijateljstva, sprostitev brez tovarniške ograje, razvedrilo in nenazadnje, podelitev posebnih priznanj jubilantom 20 in 10-letnega dela v tej temeljni organizaciji ter »uradna« poslopitev od delavcev, ki so odšli tekom leta v zaslužni pokoj.

Zajeten kupček vzrokov kajne, za dobro počutje vseh udeležencev srečanja, zato je bilo treba pričeti. Kot prvi je stopil pred mikrofonski Valter Mlekuž, predsednik sindikalne organizacije, ki je, kot smo izvedeli, tudi glavni »krivec«, da je do tega priručnega srečanja prišlo. Kot le on zna, je poslal med navzoče tople pozdrave, iskreno dobrodošlico in željo za dobro počutje. Za tem je skupaj s predsednikom delavskega sveta Andrejem Čopijem in direktorjem temeljne organizacije Jožetom Melihnom podelil posebne diplome delavcem, ki letos praznujejo 20 in 10 let dela v tej simpatični tovarni. Prvih jubilantov je sedem, deset letnikov pa štiriinajst. Ob prejemu priznanj jih je kolektiv nagradil še z burnim aplavzom v katerem je bila izražena zahvala za ves njihov vložen trud in napore pri doseganju pomembnih rezultatov.

S posebnim knjižnim darilom sta oba predsednika in direktor nagradila tudi delavce, ki jim je v letošnjem letu prenehalo delovno razmerje zaradi upokojitve. Žal so vsi upokojevalci zaradi takšne ali drugačne zadržanosti slavnosti niso mogli udeležiti, zato jim bodo knjigo predali ob prvi ponujeni priložnosti.

Letošnji upokojevalci so: Ciril Sosič, Darko Muznik, Anton Čarga, Vilma

Komac, Ivanka Alibašič in Irma Melihen.

Po uradnem delu, ko je zadišal slasten pasulj in razne dobrote z raznja, smo se pomešali med jubilate in z njimi malo pokramljali o časih izpred dvajsetih let, o sedanjem delu in počutju, o vzrokih izgube, ki jo je ta TOZD zabeležila ob letošnjem polletju itd.

Konrad Mlekuž, 20 let dela, zaposlen v strojnem oddelku na stiskalnicah. Seveda sem izredno zadovoljen, saj je primerjava s časi izpred dvajsetih let

JUBILANTI DELA

20 let:

Nada Kravanja
Franc Zorč
Slavica Gönč
Dragica Breznik
Konrad Mlekuž
Aldo Komac
Kristjan Berginc

10 let:

Edvard Mlekuž
Bojana Kavs
Anton Čarga
Marija Komac
Miranda Komac
Bruna Vučič
Leda Mlekuž
Ida Rot
Jožefa Rot
Ladi Bradaškja
Salvi Pretner
Boris Kenda
Dušan Mlekuž
Janko Kenda

tako velika, da je ni moč opisati. Takrat je bila kriza, delo je v glavnem potekalo ročno, izdelovali smo razne drobne artikule za ljubljanski Saturnus, danes pa smo avtomatizirani, specializirani za izdelavo glavne dejavnosti — vžigalnih tuljav, torej pravi industrijski gigant na Bovskem. Izguba ob polletju. Res ne vem vzroka zanjo, saj smo vsi vestno in prizadevno delali, prepričan pa sem, da tako zdrav kolektiv kot je naš, tudi ta spodrseljaj do konca leta odpravi. To je sedaj v tem trenutku ob mojem delovnem jubileju tudi moja največja želja.

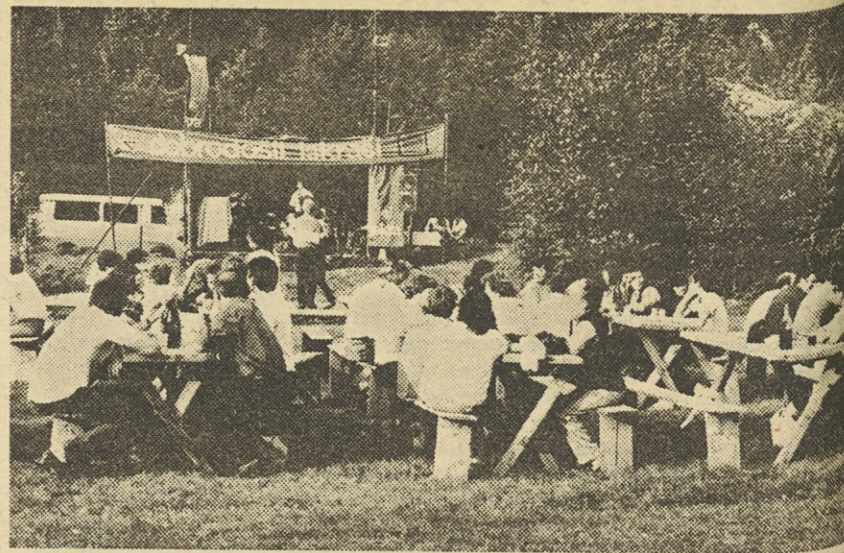

Nada Kravanja, 20 let dela, linija montaže vžigalnih tuljav. Kaj naj rečem ob mojem delovnem jubileju kot to, da sem srečna in zadovoljna in da bom, če bo le zdravje dopuščalo, dočkala tudi tridesetletnico, saj Iskre nikakor ne bi zapustila. Večkrat mi uidejo spomini na februar 1964, ko sem prvič prestopila prag naše tovarne. Razlika je ogromna, saj je bila takrat skromna strojna oprema, danes pa se ponasamo z najmodernejšimi stroji in napravami. Vse nas je začudil polletni rezultat, ki je izkazoval izgubo, saj tega ni nihče pričakoval. Delavci smo najmanj krivi za prikazane rdeče številke, vsi pa upamo, da jih bomo z še vestnejšim delom v preostalih mesecih letošnjega leta odpravili in da bo zadovoljstvo vseh nas toliko večje.

Dragica Breznik, delavka na liniji montaže vžigalnih tuljav. Junija letos je minilo 20 let mojega dela v naši tovarni.

Spomini na začetne dni so mračni, ne obujam jih rada. Razni filtri, palice za zavese, drobni kovinski izdelki, to je bil naš proizvod v prvih letih moje zaposlitve. Delo obrtniško, ročno, danes pa moderna tehnologija in strojna oprema. Zgradili smo nove, svetle proizvodne prostore, odprli smo nov obrat tu v Trenti, v vasi Soča, da tukajšnjim prebivalcem ni treba daleč od doma na delo. Da je temu tako, smo zaslužni vsi, od direktorja do čistilke, saj je le delo tisto, ki pelje k takim uspehom. Žal je letošnji polletni obračun pokazal izgubo, ki je boleče odjeknila med kolektivom, saj je ni nihče pričakoval še posebej zato ne, ker je bilo na vseh poprejš-

Na srečanju delavcev bovške Iskre.

njih sestankih in razgovorih slišati prav nasprotna stališča, saj smo dobro gospodarili, zato je bilo presenečenje toliko večje. Prepričana pa sem, kot tudi kolektiv, da bo ob koncu leta prikazan realen odraz naših delovnih rezultatov, torej zaključek leta brez bolečih števil.

Miranda Komac, delavka v navijalnici, jublantka desetletnega dela. Vesela sem tega delovnega jubileja, a če v šali pripomnim, da me čaka še celih 25 let do upokojitve, postanem kar malce žalostna. A kaj, ko za žalost ni časa, saj jo prežene današnje slavje, glasba, sproščenost, lepo počutje in prijeten občutek, da delam v tako zdravem in prijetnem kolektivu kot je naša bovška Iskra. Močno me čudi tudi nepričakovana izguba ob polletnih rezultatih, saj gledano naše delo, na naše uspehe, vidne na domačih in tujih tržiščih, temu ne bi smelo biti tako. S skupnimi močmi in prizadevanjem vseh, pa bomo še letos tudi te težave premostili.

Slavica Gönč, delavka v navijalnici, jublantka dvajsetletnega dela. Še živo se spominjam začetka dela pred 20 leti in moram povedati, da smo se takrat bolje razumeli. Bilo nas je manj, med seboj smo si bolj pomagali, danes pa je vsak oddelek bolj zase, bolj »zaprt« tipa. Seveda pa je stoodstotna razlika v opremljenosti, zgradili smo nove prostore, domačinom v Soči smo omogočili delo na domačem pragu itd. Velik korak naprej smo naredili, ko smo se vključili v veliko družino Iskre, nikakor pa nismo pričakovali izgube izkazane v letošnjem polletju. Kolektiv je to novico težko sprejel in še danes ne moremo verjeti, da je res tako. Upam pa, da bomo z dobrim delom do konca leta ta nepričakovani rezultat popravili.

Marko Rakušček

Gradivo za zgodovino Iskre

(Nadaljevanje s 5. strani)

še danes traja dobro sodelovanje med elektrofakulteto in Iskre.

Tam so bili na srečo tudi takšni tovariši, kot takratni dekan in poznejši rektor Ljubljanske univerze Mirjan Gruden in profesor Trontelj. Prav ti tovariši imajo največ zaslug pri tem, da je mikroelektronika ostala v Ljubljani in v Sloveniji.

Uspelo nam je tudi formirati »štab« združenega podjetja, pridobiti nekatere nove kadre, ki so bili tam v službi, ali pa kot svetovalce. Velik pomen je imelo delo Silve Hrasta, ki je bil že prej generalni direktor Iskre, pozneje pa sekretar za industrijo v Sloveniji, nato pa zvezni poslanec. Ko mu je potoke poslanski mandat, je postal v Iskre svetovalec in še danes pomaga pri marsikateremu problemu.

Pri iskanju optimalne organizacijske sheme ZP Iskre — takih podjetij praktično v Jugoslaviji takrat ni bilo — smo iskali tudi vzore v razvitih industrijskih državah. Tako nam je uspelo, da smo po komercialnih zvezah dobili stik s švicarsko raziskovalno institucijo, ki je bila pripravljena posneti našo takratno organizacijo in predlagati novo. To je bilo leta 1968. Takrat so Švicarji prišli v Iskre in se pogovarjali z vodilnimi tovariši v Iskre.

Pregledali so vse naše organizacijske sheme, organigrame, pristojnosti posameznih tovarni in so na temelju vsega tega pripravili kompleksen predlog nove organizacije Iskre po modernih konceptih podobnih organizacij na zahodu. Ta je temeljila na divizijskem sistemu in tudi na avtonomnem sistemu — točno se je vedelo, kje nastajajo stroški in kdo jih pokriva.

Ker je bila to zanimiva študija, sem jo posredoval tovarišu Kardelju, ki nas je približno, čez mesec dni poklical k sebi in pojasnil smo mu, kako smo prišli do nujnih shem, da smo sicer imeli svoj koncept, a smo ga poskušali tudi preveriti, če je mogoča taka optimalna organizacija v modernem industrijskem sistemu. Pohvalil nas je in sledil je sestanek v Kranju, kjer smo obrav-

navali problematiko Iskre z vseh vidikov. Prisotni so bili Kardelj, Popit, Marinko in drugi ter seveda vodilni ljudje iz Iskre.

Poleg poslovne politike smo takrat obravnavali tudi novo organizacijo. Vtis sem dobil, da je Kardelj anticipiral kasnejši razvoj tozdov, delovnih organizacij in sozdov. Zakon o združenem delu je bil sprejet leta 1974. Takrat smo torej ugotovili, da smo bili na pravi poti, saj se je pozneje pokazalo, da je TOZD ekonomska enota, ki ustvarja dohodek in ga združuje po določenem samoupravnem dogovoru. Prav vse to, kar so nam Švicarji pripravili, so kasneje uporabili tudi sami, nismo pa mogli vsega v celoti kopirati, ker smo morali upoštevati stanje organizacije v naših tovarnah (np. tovarna elementov, ki je imela vrsto svojih obratov po Dolenjskem). Zato smo našli kompromis.

Priznati moram, da je bil ta sistem dokaj učinkovit. Gledali smo predvsem na to, da mora biti vsaka ekonomska enota na zdravi ekonomski osnovi, ustvarjati mora dohodek in če ga združuje, naj se tudi ve, kdo ga sprejme in kdaj ga bo vrnil. Sistem interne banke je to najbolj učinkovito rešil.

Takrat smo se tudi ogrevali za določeno finančno združevanje, toda razmere takrat niso dopuščale da bi to organizirali. Vrsto stikov smo imeli tudi z bankami, ki so hotele imeti enotnega partnerja, in kot je bilo že rečeno, naše tovarne so imele veliko ekonomsko avtonomijo in so tudi one nastopale kot partnerji v bančnem sistemu.

Poleg tega smo uspeli zainteresirati posamezne občine, kjer so bili naši obrati, oz. smo od občin zahtevali aktivno angažiranje za reševanje problemov v teh organizacijah. Postavili smo tezo, da ni samo skrb združenega podjetja za usodo teh tovarni in obratov, ampak je to tudi skrb občinskih organov. Tako nam je uspelo za marsikatero tovarno, ki je ustvarjala izgubo, da so te izgube občine pokrivala in tako tudi prispevale k sanaciji.

D. Ž.

SOZD ISKRA LJUBLJANA IZOBRAŽEVALNI CENTER IN PODROČJE KAKOVOSTI

V skladu s programom šolanja kadrov v Iskre in sklepom področja kakovosti SOZD Iskra

razpisujemo obliko pospešenega izobraževanja za izpolnjevanje strokovne izobrazbe po programu:

1. ŠOLA PODROČJA KAKOVOSTI V ISKRI

- A. Integralni sistem zagotavljanja kakovosti 17. — 21. 9. 84
- B. Metode dela in tehnike za vodenje služb kakovosti 22. — 26. 10. 84
- C. Posebna poglavja 5. — 9. 11. 84

Pospešeno strokovno izpolnjevanje je namenjeno delavcem, ki jih Iskra usmerja na odgovornejša dela in naloge v področju kakovosti in vodjem služb kakovosti v TOZD.

VSEBINA

Program prvega dela je sestavljen iz izbranih splošnih in posebnih tem, ki pokrivajo potrebno znanje za integralni sistem zagotavljanja kakovosti in njegovo povezovanje z ostalimi poslovnimi funkcijami Iskre.

V drugem delu so zbrane metode in tehnike, ki so potrebne za uspešno vodenje oddelkov in služb kakovosti ter posebne teme o potrebni tehnični informatiki.

V posebnem tretjem poglavju so zbrane teme, katerih poznavanje je nujno za delo pri organiziranem dvigovanju kakovosti proizvodov in storitev.

Vsi trije deli tvorijo celotno in je zato potrebno, da udeleženci šole obiskujejo redno vse tri dele.

ORGANIZACIJA

Skupne oblike andragoškega dela bodo organizirane celodnevno 5 dni v tednu, zato je potrebno, da udeleženci šole svoje obveznosti v zasebnem življenju v tednih šolanja prilagodijo programu šole. V času šolanja je praviloma potrebna stalna prisotnost in bivanje v hotelu Transturnist. Udeleženci, ki bodo vse obveznosti iz programa uspešno opravili, bodo prejeli spričevalo o uspešno končanem šolanju, ki bo v skladu s samoupravnim sporazumom in osnova za razporejanje za dela in naloge v službah kakovosti.

NOSILEC PROGRAMA

Področje kakovosti SOZD Iskra v sodelovanju z izobraževalnim centrom.

VODJA PROGRAMA

Lotar Kozina, dipl. ing. za celotno šolo in posebej za integralni sistem zagotavljanja kakovosti
prof. France Mlakar, dipl. ing. za metode dela in tehnike za vodenje služb kakovosti in
Pogačnik Franc, dipl. ing. za posebna poglavja

ČAS IN KRAJ

S programom strokovnega izpolnjevanja bomo pričeli v ponedeljek, 17. 9. 1984 ob 9. uri v hotelu Transturnist Škofja Loka.

CENA

47.400 dinarjev.

PRIJAVE

Izpolnjene prijavnice pošljite najkasneje do 5. 9. 1984 na naslov: SOZD ISKRA, Izobraževalni center, Ljubljana, Trg revolucije 3-XI. Podrobnejše informacije glede udeležbe in organizacije lahko dobite pri tov. Vrhovec Sonji tel. 061 222 212 ali pri vodji področja kakovosti v vaši DO.

S tiskovne konference Vladimirja Logarja ob »Tednu Iskre« v Sarajevu l. 1968.

»Bila mi je tek dvadeset i jedna godina«...

Nobeno slovo ni prijetno. Zlasti ne slovo za človekom, s katerim si preživel 3 desetletja težkih in lepih trenutkov. No, teh, slednjih je bilo mnogo več. Še težje je, če se hkrati poslavljaš od treh takšnih sodelavcev.

In takšno slovo so imeli v Iskrinem predstavnstvu na Reki, ko so hkrati odšli v pokoj tri njihove dolgoletne so-

delavke Danica Paškvan, Stanislava Bonifačič in Milica Cebalo. Podobno kot so minila tri desetletja, je bilo tudi slovo — nadvse pristržno, z mnogo veselja pa tudi s solzami.

»Imala sam tek dvadeset i jednu godinu kad sam došla na Rijeku«, se je na slavlju od sodelavcev spominjala Stanislava Bonifačič, prijetna Mariborčanka, ki jo je življenjska pot pred trideset-

timi leti pripeljala tudi v Iskro. Takrat je bilo tamkaj zaposlenih le pet ljudi, vse od otvoritve pa je bila Stanislava Bonifačičeva v Iskrini trgovini. Ob dvajsetletnici je dobila tudi medaljo dela, in to ne zaman. Vsi, ki jo poznajo, pravijo, da tako pridne in marljive delavke zlepa ne bodo spet dobili.

Tudi Danica Paškvan je Slovenka, in sicer iz Naklega pri Kranju. V Iskro je prišla prvega julija 1958 in je torej prvega julija letos minilo natanko 26 let.

»Gospa« kot so ji v predstavnstvu nadeli vzdevek, se hudomušno spominja, da je v teh skoraj treh desetletjih »preživela« pet direktorjev in tri trgovske potnike.

Vsega je bilo v Iskri dovolj, lepih trenutkov in kdaj pa kdaj pa tudi slabih, vsekoli pa smo bili prijetna družina. Človeku ni prijetno, ko odhaja v pokoj in zapušča dolgoletne sodelavce, toda življenje je življenje. Vseč mi je, da v zadnjem času prihajajo mladi na vodstvena in vodilna mesta, še zlasti zato, ker nimajo masla na glavi. To govorim tudi zato, ker imam sama otroke, ne vem pa, kako bo z njihovo zaposlitvijo...« pravi Danica Paškvan.

Tudi Cebalo Milica je bila v Iskri polnih 26 let. Najprej je bila tajnica v predstavnstvu, po ustanovitvi servisa pa je delala tamkaj v obračunu.

»Napišite, da jo bomo zelo pogrešali«, je na slovesnosti poudaril Mate, njen dolgoletni sodelavec iz servisa, »vsekakor pa se bomo z našo Milico še večkrat dobivali in sploh zadržali z njo najtesnejše stike.«

Takšne obljube so bile deležne vse tri — Stanislava, Danica in Milica in ker dobro poznamo Rečane, smo več kot prepričani, da bo Iskra tudi v prihodnje ostala njihov drugi dom.

Lado Drobež

ZAHVALE

Ob smrti moje mame

MARIJE AVŽIN

se iskreno zahvaljujem sodelavkam in sodelavcem v oddelku Termoplasti v TOZD TSD, za izraze sožalja, denarno pomoč in spremstvo na svoji zadnji poti

Žalujoca hčerka
Marija Skumavec z družino.

Ob smrti mojega dragega sina

TOMAŽA ZIHERLA

se iskreno zahvaljujem sodelavkam in sodelavcem TOZD Stikala za izraze sožalja in denarno pomoč

oče Franc Ziherl.

Ob boleči
in nenadomestljivi izgubi sina

RAJKA RAKOVCA

se iskreno zahvaljujem sodelavcem DO Telematike in DO Kibernetike za sočustvovanje v naši nesreči, podarjeno cvetje, denarno pomoč in spremstvo na sinovi zadnji poti

Hvala vsem!

Žalujoca mati, oče in brat.

Ob boleči izgubi moje mame

FRANČIŠKE ZELNIK

se iskreno zahvaljujem sodelavcem du-roplastike za izrečeno sožalje ter denarno pomoč

hči Francka z družino.

ISKRA — glasilo delovnega kolektiva SOZD Iskra — Industrija za elektroniko, telekomunikacije, elektromehaniko, avtomatiko in elemente — Ljubljana

— Glavni urednik: Pavle Gantar, pomočnik glavnega urednika: Miloš Pavlica, odgovorni urednik: Dušan Željeznov, tehnični urednik: Janko Colnar, novinar: Mara Ovsenik.

— Ureja uredniški odbor: Alojz Boc (Kibernetika), Špela Dittrich (Avtomatika), Lado Drobež (Iskra Commerce), Stane Fleischman (Široka potrošnja), Milan Krapež (IEZE), Kazimir Mohar (Telematika), Marko Rakušček (Avtotelektika) — Izhaja tedensko — Rokopisov ne vračamo.

— Naslov: Ljubljana Trg revolucije 3, tel.: 213-213, int.: 34-95 do 34-98 — Tisk: Časopisno-podjetje PRAVICA-DNEVNIK, Ljubljana.

Po mnenju sekretariata za informacije IS SRS je glasilo oproščeno plačila temeljnega davka od prometa proizvodov.

Časopisne novice

Šipad in Unis iz Sarajeva, Prva petoletka iz Trstenika, Agrovovodina iz Novega Sada, Iskra in Združena slovenska strojegradnja, Unioz iz Tuzle, Rade Končar iz Zagreba, Ivo-Lola Ribar iz Beograd in Mašinska industrija iz Niša je deset najuspešnejših izvoznikov v letošnjem prvem polletju. Po podatkih Inštituta za zunanjo trgovino so našete organizacije združene dela ustvarile najboljše rezultate poslovanja s tujimi podjetji.

Deset najboljših je izvozilo za 573 milijonov dolarjev izdelkov, oz. 12 % celotnega jugoslovanskega izvoza. Tudi pri uvozu so podjetja dosegla uspeh s seštevkom 197 milijonov dolarjev. Več kot polovica ustvarjenih deviz poteka s konvertibilnega tržišča.

Medtem ko se je slovenski izvoz v prvem polletju letos v primerjavi z enakim obdobjem lani povečal za 7 %, znaša izvozni dosežek ljubljanskega združenega dela za isto obdobje 13,5 %. Konvertibilna blagovna menjava je v republiki narasla za 12 %, v Ljubljani pa za 16,7 %.

Izmed 43 TOZD, ki jih spremlja Zavod za družbeno planiranje v Ljubljani, jih 18 v prvem polletju ni doseglo lanske rasti. V tej skupini ni nobene naše organizacije, toda tudi v naslednji skupini 18 TOZD, ki so v prvem polletju dosegle več kot 18 % porast, ni nobene naše organizacije, torej so vse, po pisanju ljubljanskega Dnevnika, v vmesni skupini.

Večje težave pri izvozu, ki niso bile posledica sezonskih gibanj, oz. narave dela, imajo številne ljubljanske organizacije, med nje je poročilo uvrstilo tudi Iskra—Dolto, Iskra—Avtomatiko in Iskra—Elektrozveze.

Dve Iskrini novomeški temeljni organizaciji in sicer Tovarna napajalnih naprav in ELA načrtujeta akcijo za združitve. Prvo podrobno informacijo o nameravani združitvi so podali predstavniki obeh na zadnji seji novomeškega občinskega izvršnega sveta, ki jo je le-ta podprl.

TOZD TNN sodi med najuspešnejše novomeške organizacije, saj je močno izvozno usmerjena in ima v poprečju najvišje osebne dohodke v industriji v občini. Zato tako ni mogoče govoriti tudi o TOZD ELA. Ta kolektiv je že dolgo občinski problem. Najprej so v ELI delali v neustreznih razmerah. Sedaj so to uredili, vendar kaže, da je bila naložba v gradnjo vendarle prevelik zalogaj, kajti ELA ni sposobna odplačevati posojil in tudi njen proizvodni program ni perspektiven. V polletju je izkazala precejšnjo izgubo.

Strokovnjaki so pripravili analizo možnosti združitve in zagotavljajo, da je odločitev smotna. So nekateri pomisleki, predvsem glede izgube v ELI. Delavci TNN predlagajo, naj bi izgubo v ELI pokrili na ravni delovne organizacije. Dnevnik, Ljubljana.

V črnogorskem primorju, v Budvi, so telefonske zveze tako slabe, da je mogoče dobiti zvezo samo po večurnem obračanju telefonskega številčnika. Božidar Strugar, direktor pošte v Budvi, je povedal, da za letos ni možnosti za ureditev telefonskega prometa. Za nastalo situacijo je kriva Iskra iz Kranja, ki bi morala zaključiti dela pri metacontiv Titogradu, čeprav so Iskri plačali nedavno del sredstev za opremo. V predstavnstvu Iskre v Titogradu pa so zanikali, da bi bila sredstva plačana in tako Iskra ni kriva za prenasitčen telefonski promet v tem delu črnogorskega primorja. Politika, Beograd.

Dolenjski list iz Novega mesta je objavil kratek članek o sevniškem strojnem tehniku Ulrihu Rupretu, ml., ki je v svojem konstrukcijskem biroju kot zasebnik razvil tako imenovano moment glavo za privijanje vijakov z električnim vrtnalnim strojem. Rupret zaenkrat izdeluje te glave z nastavkom za Iskrine vrtnalne strojčke. Za sodelovanje se dogovarja tudi z Black and Deskerjem iz Grosupljega, spremlja pa tudi tujo ponudbo, zlasti ker je Bosch-hev tvorstni priključek zelo hrupen. Rupretov pa dela tiho. Avtor se poteguje tudi za patentno zaščito priročne glave.

Zbral in uredil Marjan Kralj

Tehniško poročilo Iskra

Že vrsto let izhajajo kot priloga Elektrotehniškega vestnika tudi Tehniška poročila Iskre (v sh; Tehniški bilten). V njem objavljajo Iskraši svoje prispevke kot novosti, nove poglede in ugotovitve s področja elektronike in elektrotehnike.

Ob obnovitvi adreme vabimo vse Iskraše, ki želijo prejemati to publikacijo brezplačno, da nam pošljejo izpolnjen Kupon na naslov: Iskra, Marketing, Poljanska 31, 61000 Ljubljana (za Tehniška poročila Iskra). Na kupon opozorite tudi svojega sodelavca (ko), ki bi želel prejemati časopis.

izreži

Priimek, ime
Poklic
Delovno mesto
DO, TOZD
naslov DO, TOZD
pošt. št.
kraj

Želim prejemati brezplačno Tehniška poročila Iskra na gornji naslov.

Kraj, datum:
Podpis:

Pot prijateljstva: iz Krnice v Martuljek in za AK

Planinsko društvo Iskra bo organiziralo 15. in 16. septembra letos že IV. del PP poti.

Zbrali se bomo ob 5,45 in se z rednim avtobusom ob 6. uri odpeljali do Kranjske gore. Od tu bomo odšli v Krnico, nato po poti na Špik do pod stene Gamsove glavice (1955 m) od koder bomo sestopili po Lipnem grabnu v Krnico. Drugi dan se bomo povzpeli na Tarmanov vrh od koder nas lovske stečine vodijo na martuljsko stran.

Zaradi zahtevnejše ture, brezpotja in plezanja, naj se prijavi le izurjeni planinci.

Obširnejši opis poti lahko dobite pri Bredi Jančar, kjer se tudi prijavite, na tel.: 572-331, int.: 614.

Pot prijateljstva: Creta Grauzaria

Planinsko društvo Iskra bo priredilo v soboto, 29. septembra izlet na Creta Grauzario (2066 m). Zbrali se bomo ob 5,30 pred Halo Tivoli in se peljali z avtobusom prek Rateč in Trbiža do

Pontebbe. Od tu je še 5 ur hoje. Prijavite se pri Bredi Jančar do 14. septembra 1984 na tel.: 572-331, int.: 614.

Cena izleta: 1000,00 din.

Tri se mladostne upokojenke iz reške filijale.

Ponovitev obvestila za upokojenke bivše Elektromehanike v Kranju

Samoupravni organi temeljnih organizacij Iskre Kibernetike, Telematike in ERO so sprejeli sklep o združevanju sredstev za rekreacijo. Del teh sredstev je namenjen tudi za dodatno regresiranje letovanja upokojenec.

Do dodatnega regresa za letovanje so v letu 1984 iz združenih sredstev upravičeni upokojenki vseh treh DO Iskre v Kranju in to po naslednji lestvici:

— do 7000 din pokojnine	2500 din dodatnega regresa
— od 7000 do 8000 din pokojnine	2200 din dodatnega regresa
— od 8000 do 9000 din pokojnine	1800 din dodatnega regresa

Upokojenki z nad 9000 din pokojnine niso upravičeni do dodatnega regresa.

Dodatni regres se daje samo v primeru koriščenja dopusta in to za 7—10 dnevno letovanje kar se dokaže z računom. Za uveljavitev dodatnega regresa naj upokojenki prinesejo račun o stroških letovanja in odrezek zadnjega meseca nakazila pokojnine. Te dokumente naj upokojenki Kibernetike in ERO prinesejo na kadrovske področje — socialna služba Kibernetike, upokojenki Telematike pa na družbeni oddelek — socialna služba Telematike do 31. 12. 1984.

J.Z.

Križanka za razvedrilo

VODORAVNO: 1. del knjige ali zvezka, 6. nasičen alifatični ogljikovodik, 11. romunsko mesto na meji z Madžarsko (130.000), 13. roman švicarsko-francoskega pisatelja z imenom Claude, 14. upanje, 15. sukanec, 17. poldrag kamen s prelivajočimi se barvami, 18. kraj pri Domžalah, 19. ime že umrle italijanske filmske igralka Mirande, 20. najdaljša reka na svetu, 21. ime španskega književnika Baroja, 22. muslimanski pravnbogoslovni strokovnjak, 24. podoba, figura, 26. zorana zemlja, 27. ime slovenskega pisatelja Šege, 28. oče, 29. v slovnici izraz za besedo brez lastnega poudarka, 31. zelen mineral, ki so ga v prazgodovinski dobi uporabljali za izdelovanje orodja, danes pa služi za okrasni kamen, 33. po

bibliji egiptovska sužnja, služabnica Abrahamove žene Sare in mati Ismaela, praočeta Arabcev; njen lik je inspiriral mnoge znane slikarje, na primer Rubensa in Rembrandta, 34. podložniško delo v fevdalizmu.

NAVPIČNO: 1. desni pritok Gangesa severozahodno od mesta Patne, 2. popularna Verdijeva opera, 3. zdravnik specialist za obsevanje z žarki, 4. četrti mesec v židovskem koledarju, 5. nikalnica, 6. ploščinska mera, 7. del imena zaliva Sredozemskega morja južno od Marseilla (Golfe de...), 8. cevka z luknjico, drobno kot las, 9. razčlenjevalec, 10. krajevič iz indijskega epa »Mahabharata«, 12. organska spojina, osnova za mnoge barve in zdravila, 13. koziaški poglavar, 16. pritok Donave v Avstriji, 21. delček nesnage, 22. uboj, 23. pisatelj romana pod 13. vodoravno, kate-rega pravo ime je bilo Jean Schopfer, 25. domače žensko ime, 30. kemijski znak za natrij, 32. avtomobilska oznaka Liechtensteina.

